

Požega

Opći podaci

Grb grada Požege:

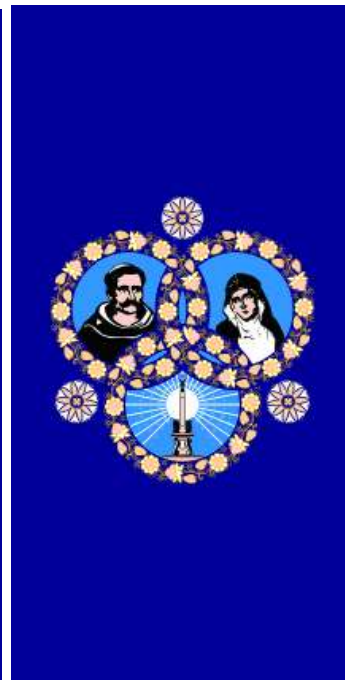

Izvor: <http://www.pozega.hr/>

Zastava grada Požege:

Zastava grada Požege -
Avers

Zastava grada Požege -
Revers

Izvor: <http://www.pozega.hr/>

Sadržaj

1	Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike	1
1.1	Fizičko geografske značajke	1
1.2	Naselja i naseljenost	2
1.3	Klimatske značajke.....	3
2	Stanovništvo.....	3
3	Gospodarstvo	7
3.1	Osnovni pokazatelji.....	7
3.2	Zaposlenost.....	13
3.3	Osnovni rezultati poslovanja	21
3.4	Vanjsko trgovinska razmjena	24
3.5	Strana ulaganja	27
3.6	Poduzetničke zone	28
3.7	Poljoprivreda	29
4	Turizam.....	31
4.1	Turistička ponuda	34
4.2	Turistička potražnja	36
5	Infrastruktura	38
5.1	Prometna infrastruktura.....	38
5.2	Telekomunikacije	42
5.3	Komunalna infrastruktura	44
6	Odgoj, obrazovanje, kultura i šport	46
6.1	Odgoj i obrazovanje	46
6.2	Kultura	56
6.3	Šport	61
7	Zdravstvo i socijalna skrb	65
7.1	Zdravstvo	65
7.2	Socijalna skrb	67
7.3	Zatvorski sustav	69
8	Tematske radne skupine	70
9	Korišteni izvori.....	72

Popis slika

Slika 1: Položaj grada Požege u Požeško – slavonskoj županiji	1
Slika 2: Poljoprivredno zemljište prema vrijednosti tla u Požeško slavonskoj županiji	30
Slika 3: Prometni sustav Požeško slavonske županije	40
Slika 4: Pokrivenost naselja Požeško slavonske županije vodovodom.....	44

Popis tablica

Tablica 1: Površina i stanovništvo grada Požege 2001. i 2011. godine	3
Tablica 2: Kontingenti stanovništva grada Požege za 2011. godinu	4
Tablica 3: Prirodno kretanje stanovništva u 2011. godini	4
Tablica 4: Naselja na području grada Požege 2001. i 2011. godine	5
Tablica 5: Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji 2011.g.	7
Tablica 6: Broj poduzeća i obrta u Požeško slavonskoj županiji i RH od 2003. do 2013. god.	8
Tablica 7: Struktura poduzetnika obveznika poreza na dobit (koji su predali godišnje financijsko izvješće) prema veličini u zadnje tri godine u Požegi i Požeško - slavonskoj županiji	10
Tablica 8: Prikaz broja obrta u gradu Požegi prema primarnoj djelatnosti na dan 31.12.2013.g.	11
Tablica 9: Glavni izvori sredstava za život stanovnika Požege, 2011.....	13
Tablica 10: Zaposleni u pravnim osobama u Gradu Požegi prema NKD-u 2007. (31. ožujak 2011.) ...	14
Tablica 11: Prikaz broja zaposlenih u pravnim osobama prema djelatnostima na dan 31.03.2012.g. .	15
Tablica 12: Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u Požeško-slavonskoj županiji prema NKD-u 2007. (2011.-2012.).....	16
Tablica 13: Prikaz broja zaposlenih u poduzećima prema djelatnostima u gradu Požegi u razdoblju 2010. - 2012.g.....	18
Tablica 14: Nezaposlenost i zapošljavanje (siječanj 2014.) – PU Požega	19
Tablica 15: Broj nezaposlenih prema spolu i stupnju obrazovanja (siječanj 2014.).....	20
Tablica 16: Registrirana nezaposlenost i zapošljavanje prema stupnju obrazovanja (siječanj 2014.) - PU Požega	20
Tablica 17: Registrirana nezaposlenost i zapošljavanje prema dobi (siječanj 2014.).....	21
Tablica 18: Konsolidirani financijski rezultat poslovanja poduzetnika Požege	22
Tablica 20: Robna razmjena Republike Hrvatske te Požeško slavonske županije i grada Požege, za razdoblje od 2011. do 2012. godine, u 000 kn	24
Tablica 21: Robna razmjena Republike Hrvatske te Požeško-slavonske županije po gradovima, za razdoblje od 2011. do 2012. godine, u 000 kn	26
Tablica 22: Poduzetnici u zoni Požega.....	29
Tablica 23: Poljoprivredna zemljišta i kućanstva Požege, 2003.	30
Tablica 24: Popis kulturnih manifestacija u Požegi	33
Tablica 25: Smještajni kapaciteti u gradu Požegi	35
Tablica 26: Objekti namijenjeni posluživanju hrane i pića	35
Tablica 27: Podrumi i vinarije u Požegi.....	36

Tablica 28: Dolasci i noćenja turista u Požegi i Požeško-slavonskoj županiji za razdoblje od siječnja do studenog 2013. godine.....	37
Tablica 29: Struktura razrednih odjela i broja učenika I. razreda iz sektora turizma i ugostiteljstva u školskoj godini 2013./2014.....	37
Tablica 30: Broj učenika u trogodišnjim i četverogodišnjim programima iz sektora turizma i ugostiteljstva u Požeško-slavonskoj županiji, 2006.-2011.	38
Tablica 31: Popis TK objekata HT-a na području Grada Požege	43
Tablica 32: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, 2011.	47
Tablica 33: Pismenost stanovništva grada Požege, 2011.	47
Tablica 34: Broj učenika u vrtićima u gradu Požegi na dan (2013.).....	48
Tablica 35: Broj učenika i razrednih odjela po osnovnim školama i ukupno u školskoj godini 2012/13	49
Tablica 36: Broj učenika i razrednih odjela po srednjim školama i programima ukupno u šk. godini 2013/14	50
Tablica 37: Studijska usmjerenja Veleučilišta Požege i predviđen broj upisnih mjesta za akademsku godinu 2014/15	53
Tablica 38: Ustanove za obrazovanje odraslih u Požeško-slavonskoj županiji.....	54
Tablica 39: Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti, 2011.	55
Tablica 40: Lista zaštićenih i preventivno zaštićenih kulturnih dobara na području Grada Požege	56
Tablica 41: Broj posjeta Gradskom muzeju Požege (2012. i 2013.)	60
Tablica 42: Popis sportskih klubova Požege	63
Tablica 43: Posteljni kapaciteti - Opća županijska bolnica Požege (2014.)	65

Popis grafikona

Grafikon 1: Broj obrta i poduzeća u Požeško-slavonskoj županiji od 2003. do 2013. g	8
Grafikon 2: Broj obrta i poduzeća u RH od 2003. do 2013. g	9
Grafikon 3: Kretanje broja zaposlenih u Požeško-slavonskoj županiji od 2008. do 2012. godine	17
Grafikon 4: Dobit razdoblja registriranih poduzeća, po veličini poduzetnika, za razdoblje od 2010. do 2012.....	23
Grafikon 5: Udio u ukupnoj dobiti razdoblja obzirom na veličinu poduzeća	23
Grafikon 6: Prihodi od prodaje u inozemstvu registriranih d.o.o.-a za razdoblje od 2010. do 2012. godine.....	25
Grafikon 7: Uvoz u razdoblju društava s ograničenom odgovornošću, za razdoblje od 2010. do 2012. godine	25
Grafikon 8: Udio u uvozu obzirom na veličinu poduzeća	26

1 Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike

1.1 Fizičko geografske značajke

Grad Požega se nalazi u zapadnoj Slavoniji, u Požeškoj kotlini koja je uokvirena slavonskim gorskim prstenom Psunja, Papuka, Dilja, Krndije i Požeške gore. Prostire se na 133,91 km² (što čini 7,38% površine Požeško-slavonske županije) i ima 26 248 stanovnika (prema Popisu stanovništva iz 2011.g.). Požegi kao svom prirodnom, povijesnom, upravnom, ukupnom društvenom, a napose kulturnom i poslovnom središtu gravitira istočni prostor Požeško-slavonske županije te središnji prostor do istočnih obronaka Psunja.

Slika 1: Položaj grada Požega u Požeško – slavonskoj županiji

Izvor: Županijska razvojna strategija

Prema prirodno-geografskoj regionalizaciji, grad Požega pripada panonskoj megaregiji i to slavonskom gromadnom gorju. Slavonsko gorje pripada južnim dijelovima panonskog bazena i dodirnom području panonske mase i Dinarida. Slavonsko gorje se dijeli na više tektonskih jedinica među kojima su: Tektonska jedinica požeška zavalica koja je formirana je u najmlađoj fazi alpinske orogenoze, kada je formiran savski i dravski rov te recentni sklop slavonskog gorja. Podloga zavalice je izgrađena od stijena psunjsko-krndijskog metamorfnog kompleksa na kojima sjede sedimenti neogena debljine gotovo 3000 m. Tektonska jedinica Požeška gora – Dilj gora ima obilježje borane strukture poremećene uzdužnim i poprečnim rasjedima. Požeška gora ima formu antiklinale. Naslage krede predstavljaju tektonsko-erozione ostatke paleo reljefa mezozojske antiforme. Dilj gora se sastoji od više antiklinalnih i sinklinalnih formi, a centralni dio čine dvije antiklinale. Kao dio Dilj gore strukturna jedinica Kusonja ima antiklinalni oblik s jezgrom od sarmatskih naslaga. Obzirom na strukturno tektonske odnose, područja, ovo područje spada u zone moguće seizmičke aktivnosti.

Rubni pojas gorja i depresija Požeške zavalice izgrađuju mlađe neogenske naslage s razvojem miocena, pliocena i kvartara. U podlozi kotline nalaze se također starije stijene progresivno-metamorfnog kompleksa.

Područje Požeško-slavonske županije je izuzetno bogato vodama. Gotovo svako naselje je izgrađeno na nekom vodotoku. Grad Požega pripada vodnom području sliva Save i to u većem dijelu slivnom području "Orljava - Londža", a u manjem dijelu slivnom području "Šumetlica - Crnac". Opće karakteristike sliva rijeke Orljave su bujični vodotoci koji se formiraju na strmim obroncima planina te prelaze u središnji plato blago nagnut prema samoj dolini. Glavni vodotoci u svojim dolinama meandriraju, a korita su uglavnom nestabilna, pa dolazi do čestih promjena u situacijskom smislu uz pojavu nanosa, koji se nepredviđeno taloži i stvara nepovoljne proticajne profile, te izaziva izlijevanje vode pri pojavi maksimalnih kiša. Nakon pojava takvih kiša dolazi relativno brzo do formiranja poplavnih voda bujičnog karaktera, koji u osnovnom koritu izazivaju protoke veće od kapaciteta, pa dolazi do izlijevanja. Za sliv Orljave značajno je to, da se velike vode javljaju u svibnju, srpnju i rujnu, a minimalne u kolovožu.

Reljef prostora podijeljen je na dva osnovna tipa. Centralni dio je nizina uz rijeku Orljavu. U središnjem dijelu kotline nadmorske visine kreću se od 150 - 200 m. Okolni dio su obronci planina Papuka, Krndije, Psunja, Požeške gore i Dilja s visinama vrhova od 450 do 980 m.

Prigorski i podgorski dijelovi zavalala obilježeni su razvojem lesiviranih (ispranih) i prudoglejnih tala, dok su naplavne ravni u dolinama vodotoka svojstvena močvarnim glejnim i aluvijalnim tlom.

1.2 Naselja i naseljenost

Požega je kroz stoljeća najvažnije životno središte stanovništva središnje Slavonije. Njezin topografski položaj podno Staroga grada i okolnih vinorodnih brežuljaka, omogućio je Požegi stvaranje srednjovjekovne obrambene tvrđave (koja se spominje u dokumentima već od XIII stoljeća), a kasnije i izgradnju gradskog podgrađa ili suburbiuma, kao vrlo važnog trgovačkog i obrtničkog središta. Povijest Požege i Požeške kotline seže u daleku pretpovijest, davno prije pisanog traga u XIII. stoljeću (1227.g.), kada se prvi put spominje ime Požeške županije i grada Požege. Opći vrlo povoljni uvjeti položaja za nastanak naselja ukazuju na nesumnjivi kontinuitet naseljavanja. Pretpostavlja se da se rimski grad Incerum nalazio na mjestu Požege.

Požega opet postaje županijsko središte početkom 1993. godine.

Unutar Grada Požege nalazi se 31 naselje. To su: Alaginci, Bankovci, Crkveni Vrhovci, Čosine Laze, Dervišaga, Donji Emovci, Drškovci, Emovački Lug, Golobrdci, Gornji Emovci, Gradski Vrhovci, Komušina, Krivaj, Kunovci, Laze Prnjavor, Marindvor, Mihaljevci, Nova Lipa, Novi Mihaljevci, Novi Štitnjak, Novo Selo, Požega, Seoci, Stara Lipa, Šeovci, Škrabutnik, Štitnjak, Turnić, Ugarc, Vasine Laze i Vidovci.

Tablica 1: Površina i stanovništvo grada Požege 2001. i 2011. godine

GRAD	Površina km2	Stanovništvo 2001.	Stanovništvo 2011.	Gustoća naseljenosti	Promjena 2001.-2011.
Požega	133,91	28 201	26 248	196,3	-14,3
Požeško slavonska županija	1815,23	85831	78 034	42,99	-4,29
Hrvatska	56.594,0	4.437.460	4.290.612	75,8	-3,3

Izvor: www.dsz.hr

Gustoća naseljenosti ovog područja iznosi 196,3 stanovnika na četvorni kilometar, što je više od četiri puta više od prosjeka za Požeško slavonsku županiju (43 stanovnika na četvorni kilometar) i Hrvatsku u cjelini (76 stanovnika na četvorni kilometar).

1.3 Klimatske značajke

Područje ima umjereno kontinentalnu klimu. Srednja godišnja temperatura iznosi 10,4°C, dok je srednja mjesečna temperatura viša od 10°C u više od četiri mjeseca u jednoj godini, srednja temperatura najhladnijeg mjeseca kreće se između -3°C i -18°C, a ne prelazi -22°C. Ukupne količine oborina kreću se od 700 do 900 mm godišnje (prosjeak godišnjih oborina iznosi 796 mm). U vegetativnom periodu IV-IX mjeseca padne 430 mm kiše. Najviše oborina padne u VI i XI mjesecu. Oko 10% oborina padne u obliku snijega. Vjetrovitost je promjenjiva, a značajke za ovo područje su slabi vjetrovi i tišina.

Vjetar je prosječno najjači u proljeće (1,5B), ali su općenito razlike u jačini vjetra po sezonama minimalne (1,3B – 1,5B). U svim sezonama sjeverni je vjetar najjači (1,5 - 1,77 B). U proljeće jednakom jačinom (1,7B) pušu sjeveroistočni i istočni vjetar. Zimi je najslabiji istočnjak, a u ostalim sezonama jugozapadnjak.

Prema podacima stanice Požega (1954 –1983) srednja godišnja naoblaka na području Požeške kotline iznosi 5,6 desetina čime ovo područje spada u oblačniji dio Hrvatske. Prosječna godišnja vrijednost relativne vlage zraka na temelju 35-godišnjeg praćenja je za područje Požeške kotline 82%.

2 Stanovništvo

Usprkos sjedištu županije i župe, te drugim važnim funkcijama, broj stanovnika u Požegi, baš kao i ostalim glavnim gradskim središtima sjeverne Hrvatske, nije bio velik. Nagliji porast broja stanovnika, koji je rezultat preseljavanja iz okolnog ruralnog područja, Požega bilježi tek intenzivnim procesima industrijalizacije tijekom ovoga stoljeća, posebice nakon drugoga svjetskog rata.

Godine 1857. u Požegi živi 2 227 stanovnika, 1880. godine 3 292, 1910. godine 5 899 i 1931. godine 7 125 žitelja. Demografski Požega najbrže jača u zadnjih četrdesetak godina: u gradu je 1948. živjelo 8 544, potom 1971. godine već 18 184, te 1991. godine 21 046 stanovnika. 2001. godine Požega bilježi 28 201 stanovnika, a 2011. 26 248 stanovnika. Od 1948. do 2001. godine broj stanovnika se je utrostručio, međutim od 2001. godine počeo je opadati. Tablica 2. prikazuje kontingente stanovništva Požega iz 2011. godine.

Tablica 2: Kontingenti stanovništva grada Požega za 2011. godinu

Spol	Ukupno	Godine				Žene u fertilnoj dobi		Radno sposobno stanovništvo (15-64 godine)	Godine			Prosječna starost
		0-6	0-14	0-17	0-19	Ukupno (15-49 godina)	Od toga 20-29 godina		+60	+65	+75	
Sv.	26248	1745	4185	5255	5996	-	-	17564	6026	4499	1975	41
M.	12549	913	2204	2721	3094	-	-	8620	2428	1725	690	39
Ž.	13699	832	1981	2534	2902	6118	1637	8944	3598	2774	1285	42,8

Izvor: www.dzs.hr,

Iz podataka navedenih u tablici 2., može se vidjeti kako je Požega prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine, imala ukupno 26 248 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, 52% čine žene, a ostatak su muškarci. Udio radno sposobnog stanovništva u ukupnom broju iznosi 67% (muškarci 68,7, žene 65,3), a prosječna starost stanovnika grada je 41 godina (muškarci 39 godina, žene 43 godine).

Tablica 3: Prirodno kretanje stanovništva u 2011. godini

Požega	2011.
Živorodeni	223
Mrtvorodeni	1
Umrli	319
Umrli dojenčad - Ukupno	-
- 0-6 dana	-
Prirodni prirast	-96
Brakovi - Sklopljeni	119

Požega	2011.
- Razvedeni	38
Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	69,9

Izvor: www.dsz.hr

Tablica 3. prikazuje prirodno kretanje stanovništva grada Požege u 2011. godini. Može se vidjeti kako je navedene godine bilo ukupno 223 živorođenih, dok je umrlih bilo 319, što rezultira negativnim prirodnim prirastom, prema kojemu je 2011. godine rođenih bilo za 96 manje nego umrlih. Iste godine bilo je 119 sklopljenih brakova te 38 razvoda. Vitalni indeks je iznosio 69,9, što znači da je na 100 umrlih bilo 69,9 živorođenih.

U tablici 4. prikazano je stanovništvo na području Požege po naseljima za 2001. i 2011. godinu.

Tablica 4: Naselja na području grada Požege 2001. i 2011. godine

Naselje	Stanovništvo 2001.	Stanovništvo 2011.	Promjena 2001.- 2011. %
Alaginci	218	198	-9,2
Bankovci	117	109	-6,8
Crkveni Vrhovci	32	30	-6,2
Ćosine Laze	27	27	0
Dervišaga	989	890	-10
Donji Emovci	186	181	-2,7
Drškovci	386	411	6,5
Emovački Lug	43	32	-25,6
Golobrdci	397	332	-16,4
Gornji Emovci	159	138	-13,2
Gradski Vrhovci	57	46	-19,3
Komušina	102	82	-19,6
Krivaj	77	79	2,6
Kunovci	90	88	-2,2

Naselje	Stanovništvo 2001.	Stanovništvo 2011.	Promjena 2001.- 2011. %
Laze Prnjavor	14	10	-28,6
Marindvor	138	116	-25,9
Mihaljevci	792	752	-5,1
Nova Lipa	112	88	-21,4
Novi Mihaljevci	331	291	-12,1
Novi Štitnjak	112	136	21,4
Novo Selo	414	432	4,3
Požega	20943	19506	-6,9
Seoci	94	108	14,9
Stara Lipa	219	213	-2,7
Šeovci	107	121	13,1
Škrabutnik	47	22	-53,2
Štitnjak	59	54	-8,5
Turnić	93	88	-5,4
Ugarci	63	57	-9,5
Vasine Laze	24	29	20,8
Vidovci	1759	1582	-10,1

Izvor: www.dsz.hr

Od 31 naselja, koliko ih ima administrativno područje grada Požege, dvije trećine ukupnog stanovništva živi u naselju Požega. Naselje Požega, ujedno je i najveće naselje u Požeško-slavonskoj županiji. 14 naselja ima manje od 100 stanovnika. U 27 naselja živi svega 13,4% stanovništva. Iako je broj stanovnika u tim naseljima mali, svega u jednom naselju nema djece do 14 godina. Ukupno gledajući u tih 27 naselja ima 15,5% djece do 14 godina u ukupnom stanovništvu (u naselju Požega 15,2%). Svega 7 naselja bilježi porast stanovništva u odnosu na 2001. godinu, a jedno naselje se je prepolovilo.

Indeks starenja (udio osoba starijih od 60 godina u odnosu na osobe mlađe od 20 godina) iznosi 100,5 i viši je od prosjeka Požeško-slavonske županije (99,2), dok je koeficijent starosti

(udio osoba starijih od 60 godina u ukupnom stanovništvu) nešto manji i iznosi 23 - Požeško slavonska županija 23,6. I indeks starenja i koeficijent starosti su se znatno povećali u odnosu na 2001.g. (indeks starenja za 26,2, a koeficijent starosti za 4) što pokazuje da sve manje mlađeg stanovništva ostaje na tom području. Prosječna starost na području Grada Požege iznosi 41 godinu što približno odgovara stanju na razini Županije (40,9), ali je još uvijek manja od prosjeka na državnoj razini koji iznosi 41,7 godina. Obje vrijednosti (indeks starenja i koeficijent starosti) visoko su iznad kritičnih granica održivosti (za indeks starenja to je 40%, za koeficijent starosti 12%) što evidentno upućuje na nastavak dugotrajnog procesa starenja na svim razinama.

Tablica 5: Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji 2011.g.

JLS	Ukupno stanovnika 2011. god.	Stanovnici dobnih skupina			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-19	20-59	60+		
Kutjevo	6.247	1.566	3.382	1.299	83	39,6
Lipik	6.170	1.329	3.108	1.733	130,4	43,2
Pakrac	8.460	1.798	4.309	2.353	130,9	43,1
Pleternica	11.323	2.980	5.748	2.595	87,1	39,8
Požega	26.248	5.996	14.226	6.026	100,5	41
Brestovac	3.726	852	1.901	973	114,2	41,7
Čaglin	2.723	524	1.375	824	157,3	45,5
Jakšić	4.058	1.034	2.224	800	77,4	38,6
Kaptol	3.472	995	1.871	606	60,9	37,1
Velika	5.607	1.498	2.895	1.214	81	39,2
PSŽ	78.034	18.572	41.039	18.423	99,2	40,9

Izvor: DZS 2011. god.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje PSŽ 2013. god.

3 Gospodarstvo

3.1 Osnovni pokazatelji

Položaj Grada Požege u Požeško-slavonskoj županiji može se karakterizirati kao vrlo povoljan, smješten je na kontaktnom području Požeške gore i ravnice u dolini rijeke Orljave. Dobar prometni položaj otvara dobre mogućnosti za prostorni i ekonomski razvoj. Relativno ujednačena rasprostranjenost stanovništva te relativno dobra međusobna povezanost

naselja, kao i prirodno pogodan smještaj Grada Požege, prostorno su vrlo značajne za uravnotežen razvoj i oživljavanje ovog prostora. Područje Grada Požege je dobro povezano sa susjednim općinama: Brestovac, Jakšić, Kaptol i Velika te Gradom Pleternica iz Požeško-Slavonske županije, kao i s općinama Nova Kapela i Staro Petrovo Selo iz Brodsko-posavske županije.

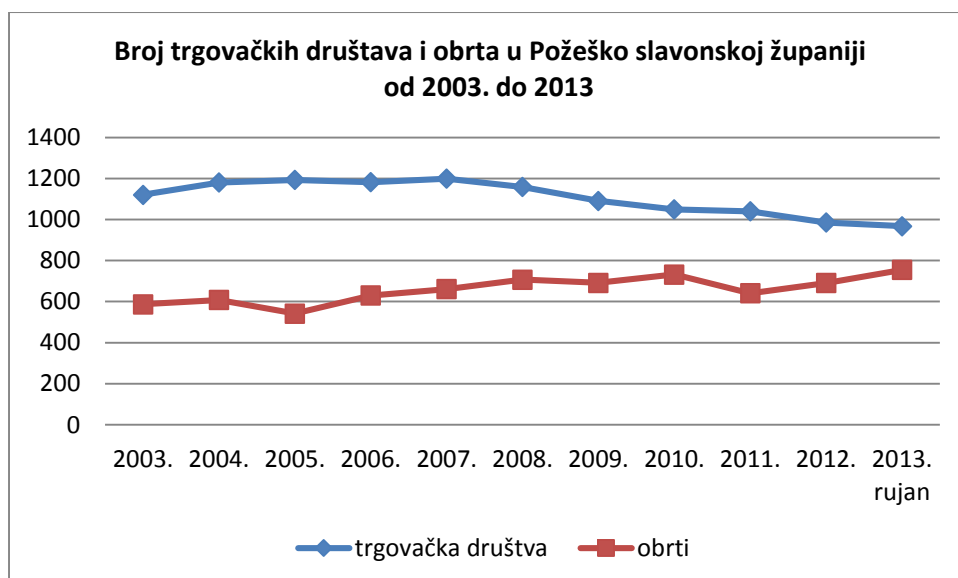
Udio zaposlenih u ukupnom stanovništvu u gradu Požegi iznosi 37,3% i veći je od prosjeka za Požeško-slavonsku županiju (33,8%), iako znatno manji od prosjeka za RH (41,4%).

Tablica 6: Broj poduzeća i obrta u Požeško-slavonskoj županiji i RH od 2003. do 2013. godine

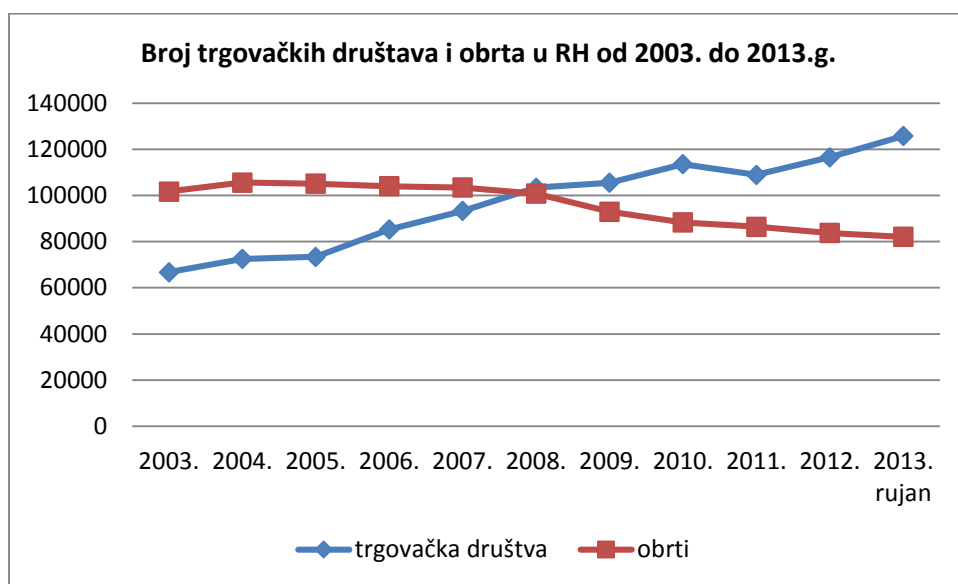
godina	trgovačko društvo (TD) / OBRT	Požeško-slavonska županija	UKUPNO RH		godina	trgovačko društvo (TD) / OBRT	Požeško-slavonska županija	UKUPNO RH
2003.	TD	587	66754		2009.	TD	692	105513
	OBRT	1121	101671			OBRT	1091	92965
2004.	TD	608	72489		2010.	TD	732	113586
	OBRT	1181	105567			OBRT	1050	88340
2005.	TD	542	73414		2011.	TD	641	108931
	OBRT	1193	105107			OBRT	1040	86424
2006.	TD	630	85245		2012.	TD	691	116550
	OBRT	1182	103986			OBRT	986	83714
2007.	TD	661	93333		2013. rujan	TD	755	125794
	OBRT	1199	103450			OBRT	968	82072
2008.	TD	707	103382					
	OBRT	1159	100777					

Izvor: www.dsz.hr

Grafikon 1: Broj obrta i poduzeća u Požeško-slavonskoj županiji od 2003. do 2013. g

Grafikon 2: Broj obrta i poduzeća u RH od 2003. do 2013. g

Izvor: izrađeno prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Gledajući broj poslovnih subjekata, najviše registriranih poslovnih subjekata u Republici Hrvatskoj (204 159) i Požeško - slavonskoj županiji bilježi se 2008. g. (1866), nakon toga slijedi pad do 2012.g. U RH rast počinje 2012. godine, a u rujnu 2013. ima više poslovnih subjekata nego 2008 (207 866, 1,8% više nego 2008.g.). U Požeško - slavonskoj županiji rast počinje u rujnu 2013., ali još uvijek nedovoljan da se dostigne 2008. g. U rujnu 2013. bilo je registrirano ukupno 1723 poslovna subjekta (7,7% manje nego 2008.g.). Trendovi u Požeško - slavonskoj županiji su takvi da broj poduzeća opada, a broj obrta je u laganom porastu, za razliku od trendova u RH gdje konstantno opada broj obrta, a raste broj poduzeća.

Na području grada Požege ukupno je registrirano 424 poduzeća (od čega 211 ima zaposlene djelatnike) te 422 obrta. Poduzeća registrirana u Požegi, čine više od 50% svih poduzeća registriranih u Požeško slavonskoj županiji. Najveći je broj registriranih poslovnih subjekata u djelatnosti trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (89 obrta i 119 poduzeća) te prerađivačkoj industriji (50 obrta i 58 poduzeća), slijedi građevinarstvo (58 obrta i 36 poduzeća), stručne znanstvene i tehničke djelatnosti (34 obrta i 56 poduzeća), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (57 obrta i 26 poduzeća) te stručne znanstvene i tehničke djelatnosti (51 obrt i 13 poduzeća).

Tablica 7: Struktura poduzetnika obveznika poreza na dobit (koji su predali godišnje financijsko izvješće) prema veličini u zadnje tri godine u Požegi i Požeško - slavonskoj županiji

	Grad Požega			Požeško slavonska županija		
	2010. g.	2011.g.	2012.g.	2010. g.	2011.g.	2012.g.
Prema veličini	Broj	Broj	Broj	Broj	Broj	Broj
Mali	235	242	238	496	510	515
Srednji	13	12	11	19	16	14
Veliki	2	2	2	3	4	3
Ukupno	250	256	251	518	530	532

Izvor: priređeno prema podacima Hrvatske gospodarske komore, Područne komore Požega

Gledajući prema veličini poduzeća najveći broj poduzeća spada u mala (94,8% Požega, 96,8% Požeško slavonska županija). Velikih poduzeća je svega 0,5%, a srednjih 2,6% u Požeško slavonskoj županiji i gotovo svi se nalaze u Požegi.

Velika trgovačka društva na području grada Požege su:

- ZVEČEVO d.d.Požega proizvodi konditorske proizvode (čokolade i slično) i žestoka alkoholna pića.
- PLAMEN d.o.o. Požega bavi se metaloprerađivačkom djelatnošću (proizvode peći, štednjake, lijevane željezne peći, odljevke od sivog lijeva).

Srednja trgovačka društva na području grada Požege su:

- Magma d.o.o., Požega (proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova)
- Presoflex-gradnja d.o.o., Požega (građevinarstvo)
- Metalija-Trans d.o.o., Požega (trgovina, cestovni kamionski prijevoz robe)
- Autoprometno poduzeće d.d., Požega (prijevoz putnika autobusima, turistička agencija)
- Tekija d.o.o., Požega (komunalne usluge)
- Spin Valis d.d. Požega (proizvodnja namještaja i drvene građe)
- Valis Fagus d.o.o., Požega (proizvodnja namještaja)
- Color Emajl d.o.o. Požega (kamini i metalna galanterija)
- Agronom d.o.o. Požega (poljoprivredne apoteke)
- Alles d.o.o. Požega (trgovina elektromaterijalom i ostalom neprehrambenom robom)
- Color Trgovina d.o.o. Požega (trgovine neprehrambenim proizvodima)

Ostala trgovačka društva proizvode i nude sljedeće: U poljoprivrednoj proizvodnji: žitarice, uljarice, bučino ulje i sjemenke (Grbić d.o.o., Požega), u prehrambenoj grani: pekarske proizvode (Grbić d.o.o., Požega,), u tekstilnoj grani: usluge šivanja, košulje i ženske bluze (Orljava d.o.o. Požega), vanjsku odjeću (Sloga IMK d.d. Požega), radnu odjeću i šivanu dječju odjeću (Samteks d.o.o., Požega), kožne odjevne predmete (Westcroj d.o.o., Požega). U metaloprerađivačkoj grani: aluminijske odljevke: ogradne stupčiče, ulične natpise i sl.(Toman d.o.o., Požega). U drvoprerađivačkoj grani: krevete, namještaj po narudžbi (Drvodjel d.o.o., Požega) U ostalim prerađivačkim granama: boje za unutrašnje zidove, ljepilo za parket, drvo i papir (Damaco d.o.o., Požega), građevinskom djelatnošću se bave i tvrtke: Promet-građenje d.o.o Požega, prijevozom robe: Autopromet d.o.o., Požega, Veho-Promet d.o.o., Požega i Doron d.o.o., Požega. Ugostiteljske usluge (Požeška dolina d.d., Požega), usluge projektiranja, računovodstvene usluge i sl.

Proizvodi nosioci znaka «Hrvatska kvaliteta» jesu: Barun gorki biljni liker (Zvečevo d.d.), Clementina mliječno čokoladni punjeni desert (Zvečevo d.d.), Muške košulje Orljava Luxury (Orljava d.o.o.), Program sjedećih garnitura (Spin Valis d.d.). **Proizvodi nosioci znaka "Izvorno hrvatsko" jesu:** Vinjak Barun Trenk (Zvečevo d.d.), Mikado mliječna čokolada s rižom (Zvečevo d.d.), Viljamovka Šimić (Wilijams Požega).

Slijedeće tvrtke imaju uveden sustav upravljanja kvalitetom po normama ISO 9001 i posjeduju certifikat : Color Emajl d.o.o., Požega, Zvečevo d.d., Požega, Unius d.o.o., Požega.

Udio zaposlenih u primarnom sektoru djelatnosti, odnosno poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu u gradu Požegi iznosi 2,6% i dosta je manji od udjela zaposlenih u primarnom sektoru u Požeško - slavonskoj županiji 7,6%. Udio sekundarnog sektora, odnosno industrije i građevinarstva u gradu Požegi je veći nego u njenom pripadajućem okruženju, Požega 33%, Požeško - slavonska županija 30,2%.

Tablica 8: Prikaz broja obrta u gradu Požegi prema primarnoj djelatnosti na dan 31.12.2013.g.

Djelatnost	Grad Požega
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	21
Rudarstvo i vađenje	0
Prerađivačka industrija	50
Opskrba el.energijom, plinom, parom i klimatizacija	0

Djelatnost	Grad Požega
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	0
Građevinarstvo	58
Trgovina	89
Prijevoz i skladištenje	25
Pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane	57
Informacije i komunikacije	9
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0
Poslovanje nekretninama	8
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	34
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	0
Obrazovanje	4
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	0
Umjetnost, zabava i rekreacija	2
Ostale uslužne djelatnosti	51
UKUPNO	422

Izvor: priređeno prema podacima Ministarstva obrta

Na području Grada Požege na dan 31.12.2012. godine poslovalo je 422 obrta što čini udio od 44,9% obrta u Požeško - slavonskoj županiji. Obzirom na broj obrta i prosječan broj zaposlenih u obrtu u Požeško - slavonskoj županiji, možemo pretpostaviti da ukupno zaposlenih u obrtništvu u gradu Požegi ima oko 1200. Najveći broj obrta kao primarnu djelatnost ima registriranu djelatnost trgovine (21%), slijedi djelatnost građevinarstva (13,7%), pružanje

smještaja te pripreme i usluživanja hrane (13,5%), ostale uslužne djelatnosti (12,1%) te prerađivačka industrija (11,8%).

3.2 Zaposlenost

U prosincu 2013. godine u Požeško-slavonskoj županiji bilo je 17.269 zaposlenih (HZMO), a stopa nezaposlenosti iznosila je 29,7%. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine (2012.) zaposlena je 226 osoba manje (1,3%), nezaposlenih je više za 95 osobe (1,3%), a stopa nezaposlenosti veća je za 0,6 postotnih bodova (29,1% u prosincu 2012. godine).

S obzirom na glavne izvore sredstava za život, 9.276 (35,3%) stanovnika Grada Požege ne ostvaruje prihode, prihode od stalnog rada ostvaruje 7.651 (29,2%) stanovnik, a slijede osobe korisnici mirovina – njih 7.068 (26,9%). Ovdje je potrebno napomenuti kako je broj onih koji primaju starosnu mirovinu (3.602) gotovo izjednačen sa korisnicima ostalih vrsta mirovina (3.466).

Tablica 9: Glavni izvori sredstava za život stanovnika Požege, 2011.

Grad Požega	Spol		Sveukupno
	M	Ž	
Prihodi od stalnog rada	3.951	3.700	7.651
Prihodi od povremenog rada	422	219	641
Prihodi od poljoprivrede	190	71	261
Starosna mirovina	1.590	2.012	3.602
Ostale mirovine	1.646	1.820	3.466
Prihodi od imovine	86	57	143
Socijalne naknade	421	641	1.062
Ostali prihodi	230	296	526
Povremena potpora drugih	221	185	406
Bez prihoda	4.282	4.994	9.276
Nepoznato	2	9	11
UKUPNO	12.549	13.699	26.248

Izvor: www.dzs.hr

Požega prema popisu stanovništva iz 2011. godine ima 26 248 stanovnika (muških osoba 12 549, ženskih osoba 13 699), dok prema popisu stanovništva iz 2001. godine imala 28 201 stanovnika (muških osoba 13 512, ženskih osoba 14 689). Požega 2011.g. ima 8382 zaposlenih, te 2005 nezaposlenih prema DSZ-u i 1960 nezaposlenih prema HZZ-u.

Tablica 10: Zaposleni u pravnim osobama u Gradu Požegi prema NKD-u 2007. (31. ožujak 2011.)

NKD 2007. Sektor	Broj zaposlenih (2011)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	239
Rudarstvo i vađenje	0
Prerađivačka industrija	2643
Opskrba električnom energijom, plinom i parom	157
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom	200
Građevinarstvo	313
Trgovina na veliko i malo; trgovina motornim vozilima	1171
Prijevoz i skladištenje	341
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	66
Informacije i komunikacije	76
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	147
Poslovanje nekretninama	2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	90
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	47
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1135
Obrazovanje	755
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	858
Umjetnost, zabava i rekreacija	79
Ostale uslužne djelatnosti	63
UKUPNO:	8382

Izvor: www.dsz.hr

Prethodna tablica prikazuje broj zaposlenih po sektorima u 2011. godini. Može se vidjeti kako je najviše zaposlenih djelatnosti prerađivačke industrije (31,5%), slijedi trgovina na veliko i malo te trgovina motornim vozilima (14%) te javnoj upravi i obrani, obveznom socijalnom osiguranju (13,5%). Najmanje zaposlenih ima u djelatnosti rudarstva i vađenja (0), poslovanja s nekretninama (2) te administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (0,57%).

Najveći broj osoba zaposlen je na neodređeno vrijeme (97,7%) što je znatno više nego na razini RH (86,8%). Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća u Požeško slavonskoj županiji je manja nego u RH i iznosi 4.794,00 kune (RH 5.429,00 kn).

Tablica 11: Prikaz broja zaposlenih u pravnim osobama prema djelatnostima na dan 31.03.2012.g.

Djelatnost	RH	Požeško slavonska županija	Grad Požega
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	24253	1026	215
Rudarstvo i vađenje	5466	67	0
Prerađivačka industrija	200400	3693	2439
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	16352	202	156
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	21381	257	187
Građevinarstvo	70309	403	260
Trgovina	164490	1630	1190
Prijevoz i skladištenje	59696	627	378
Pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane	34894	118	42
Informacije i komunikacije	29384	94	52
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	36441	182	145
Poslovanje nekretninama	4177	27	2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	42686	169	84
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	32631	71	62
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	104133	1590	1246
Obrazovanje	107365	1642	774
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	82737	1591	832
Umjetnost, zabava i rekreacija	18676	97	78
Ostale uslužne djelatnosti	10859	72	49
UKUPNO	1066328	13558	8191

Izvor: www.dsz.hr

Najveći broj zaposlenih je i dalje u djelatnosti prerađivačke industrije, gotovo 30% ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama, slijede javna uprava i obrana, obvezno zdravstveno osiguranje (15,2), trgovina (14,5%) i djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (10,2%). Ostale djelatnosti imaju manje od 10% ukupnog broja zaposlenih.

Ukupan broj zaposlenih u pravnim osobama u Požegi na dan 31.03.2012. g. iznosi 8191 i čini 60,4% zaposlenih u pravnim osobama u Požeško slavonskoj županiji te 0,5% ukupno zaposlenih u pravnim osobama u RH. U odnosu na 2011. g. broj zaposlenih je manji za 191 osobu (1,6%).

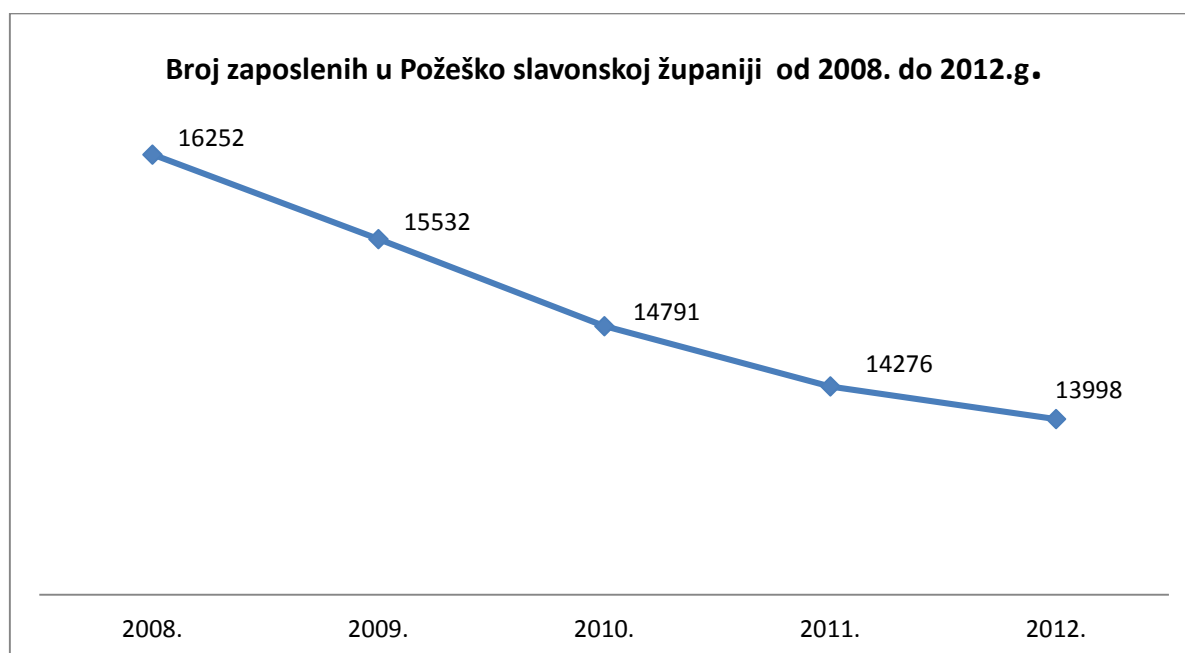
Tablica 12. Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u Požeško-slavonskoj županiji prema NKD-u 2007. (2011.-2012.)

Djelatnost	2011	2012
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	245	250
Rudarstvo i vađenje	0	0
Prerađivačka industrija	560	546
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša	0	0
Građevinarstvo	361	325
Trgovina	467	454
Prijevoz i skladištenje	176	175
Pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane	380	366
Informacije i komunikacije	12	16
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	1
Poslovanje nekretninama	13	10
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	166	164
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	27	26
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	179	168
Obrazovanje	14	14
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	160	163
Umjetnost, zabava i rekreacija	105	83
Ostale uslužne djelatnosti	197	186
Djelatnost kućanstava	44	25
UKUPNO:	3107	2972

Izvor: www.dsz.hr

Zaposlenih u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u Požeško-slavonskoj županiji u 2011. godini bilo je 3107, od čega najveći udio čine zaposleni u djelatnosti Prerađivačke industrije (18%), zatim slijedi Trgovina na veliko i malo te trgovina motornim vozilima (15%) i Pružanje smještaja te pripreme i usluživanja hrane (12,2%). Najmanje zaposlenih ima u djelatnostima Rudarstva i vađenja (0), Opskrbe el. energijom, plinom, parom i klimatizacija (0) te Opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša (0). U 2012. godini primjetan je blagi pad broja zaposlenih u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija za 1,5% (2972), ali se struktura zapošljavanja po djelatnostima nije promijenila u odnosu na prethodnu godinu. Najviše zaposlenih bilo je u djelatnosti Prerađivačke industrije (18,4%), zatim u Trgovini na veliko i malo te trgovini motornim vozilima (15,3%) te Pružanju smještaja te pripremi i usluživanju hrane (12,3%). Ostale djelatnosti pokrivaju manje od 10% ukupnog broja zaposlenih (osim Građevinarstva – 10,94%), a djelatnosti Rudarstvo i vađenje, Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija te Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te sanacija okoliša nemaju zaposlenih. Djelatnost kućanstava u 2012. g. zabilježila je pad od 43,2%, a slijede Poslovanje nekretninama - 23,1% te Umjetnost, zabava i rekreacija - 21%.

Grafikon 3: Kretanje broja zaposlenih u Požeško slavonskoj županiji od 2008. do 2012. godine

Izvor: izrađeno prema podacima državnog zavoda za statistiku

Vidimo da Požeško slavonska županija ima konstantan pad zaposlenosti od 2008. g. 2012. godine, zaposlenost je za 1,9% manja nego 2011.g. (u gradu Požegi za 1,6%). Grad Požega, iako prati negativne trendove u zaposlenosti, ipak bilježi manji pad zaposlenosti od okruženja u kojem se nalazi.

Tablica 13: Prikaz broja zaposlenih u poduzećima prema djelatnostima u gradu Požegi u razdoblju 2010. - 2012.g.

	2010. godina				2011. godina				2012. godina			
Šifra djelatnosti	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
A	28	0	0	28	32	0	0	32	32	0	0	32
C	829	809	958	2596	745	893	857	2495	565	944	865	2374
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	62	169	0	231	50	170	0	220	52	176	0	228
F	158	159	0	317	104	115	0	219	88	105	0	193
G	456	321	0	777	444	306	0	750	356	339	0	695
H	33	480	0	513	126	434	0	560	116	453	0	569
I	21	0	0	21	14	0	0	14	24	0	0	24
J	46	0	0	46	44	0	0	44	48	0	0	48
K	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
L	2	0	0	2	2	0	0	2	1	0	0	1
M	101	0	0	101	95	0	0	95	121	0	0	121
N	18	0	0	18	20	0	0	20	29	0	0	29
P	51	0	0	51	50	0	0	50	22	0	0	22
Q	28	0	0	28	28	0	0	28	30	0	0	30
R	2	0	0	2	2	0	0	2	2	0	0	2
S	24	0	0	24	26	0	0	26	26	0	0	26
Ukupno	1859	1938	958	4755	1782	1918	857	4557	1512	2017	865	4394

Izvor: izrađeno prema podacima HGK područne komore Požega

U zadnje dvije godine zaposlenost u poduzećima u gradu Požegi pala je za 7,6% (3,6% u odnosu na 2011.g.). Manje je zaposlena 361 osoba u 2012. g. u odnosu na 2010.g. Najveći pad bilježi se u prerađivačkoj industriji 222 osobe (- 8,6%), zatim građevinarstvu 124 osobe (-39,2%), te trgovini 82 osobe (-10,6%). Rast se bilježi u djelatnosti prijevoz i skladištenje (56 osoba, +10,9%) te u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (20 osoba, 21%). Pad

zaposlenosti veći je u poduzećima obveznicima poreza na dobit nego ukupan pad zaposlenosti kojeg vjerojatno kompenzira zapošljavanje u javnom sektoru.

Najviše zaposlenih imaju srednji poduzetnici 2.017 (45,9%), zatim slijede mali s 1512 (34,4%) zaposlenih i veliki sa 865 zaposlenih (19,7%). Više od polovine zaposlenih zaposleno je u jednoj djelatnosti: prerađivačkoj industriji 2.374 (54%).

Prema podacima područnog ureda Požega, u siječnju 2014. godine registrirano je ukupno 7.770 nezaposlenih osoba, od čega je bilo 3.993 žena (51,4%). U odnosu na siječanj 2013. godine broj ukupno nezaposlenih osoba veći je za 4,8% (356 osoba). Najveći udio u ukupnom broju nezaposlenih čine korisnici novčane naknade (1.536) te novoprijavljene osobe (901). Za isto razdoblje (siječanj 2014.) u Požegi je bilo registrirano ukupno 2.388 nezaposlenih osoba, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine broj nezaposlenih porastao je za 5,7%.

Tablica 14: Nezaposlenost i zapošljavanje (siječanj 2014.) – PU Požega

	Siječanj 2014.	Prosinac 2013.	Indeks siječanj/prosinac
Nezaposlene osobe	7.770	7.282	106,7
• žene	3.993	3.757	106,3
• muškarci	3.777	3.525	107,1
Novoprijavljene osobe	901	614	146,7
Prijavljene potrebe za radnicima	93	111	83,8
Zaposlene osobe s evidencije nezaposlenih	211	237	89,0
• u zemlji	207	235	88,0
• u inozemstvu	4	2	200,0
Korisnici novčane naknade	1.536	1.430	107,4
Mjere aktivne politike zapošljavanja	579	631	-
• potpore za zapošljavanje	83	92	-
• potpore za samozapošljavanje	51	56	-
• javni radovi	114	119	-
• obrazovanje nezaposlenih	-	-	-
• stručno osposobljavanje za rad	331	364	-

Izvor: http://www.hzz.hr/UserDocImages/PZ_stat_bilten_01_2014.pdf

S obzirom na stupanj obrazovanja, vidljivo je kako većina nezaposlenih osoba ima završenu srednju školu (65,4%) dok osobe bez škole i sa završenom osnovnom školom čine 26,6%, a osobe višeg i visokog stupnja obrazovanja 8,0% od ukupnoga broja nezaposlenih. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećao se udio nezaposlenih osoba srednjeg stupnja obrazovanja (64,7%, 2013.) te višeg i visokog stupnja obrazovanja (7,6%, 2013.), a smanjio se udio nezaposlenih bez škole i nezavršenom osnovnom školom (8,0%, 2013.) te udio osoba sa završenom osnovnom školom (19,7%, 2013.).

Tablica 15: Broj nezaposlenih prema spolu i stupnju obrazovanja (siječanj 2014.)

Stupanj obrazovanja	Spol	
	Ž	M
bez škole i nezavršena osnovna škola	269	347
osnovna škola	809	645
srednja škola	2.513	2.564
visoko obrazovanje	402	221

Izvor: http://www.hzz.hr/UserDocImages/PZ_stat_bilten_01_2014.pdf

Tablica 16: Registrirana nezaposlenost i zapošljavanje prema stupnju obrazovanja (siječanj 2014.) - PU Požega

	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola (3 i više godina)	Gimnazija	Visoko obrazovanje
Nezaposlene osobe	7.770	616	1.454	4.926	151	623
Novoprijavljeni	901	64	161	577	16	83
Zaposleni s evidencije na temelju radnog odnosa	211	10	25	139	3	34
Zaposleni s evidencije na temelju drugih poslovnih aktivnosti	23	0	1	5	1	16
Brisani iz evidencije zbog ostalih razloga	179	15	36	110	1	17
Korisnici novčane naknade	1.536	97	290	1.025	37	87

Izvor: http://www.hzz.hr/UserDocImages/PZ_stat_bilten_01_2014.pdf

Nezaposlenost stanovništva s obzirom na njihovu dob osjetno je izražena kod mladih osoba do 29 godina (39,4% od ukupno nezaposlenih osoba), kojih je i inače na razini države velik broj (49,7% treće tromjesečje 2013.). Najmanji udio nezaposlenih pripada stanovništvu u dobnoj skupini od 60 i više godina - 3,1%.

Tablica 17: Registrirana nezaposlenost i zapošljavanje prema dobi (siječanj 2014.)

Dob	Nezaposlene osobe	Novoprijavljeni	Zaposleni s evidencije na temelju radnog odnosa	Zaposleni s evidencije na temelju drugih poslovnih aktivnosti	Brisani iz evidencije zbog ostalih razloga	Korisnici novčane naknade
15-19	527	42	6	1	16	11
20-24	1.372	183	43	7	42	156
25-29	1.132	174	54	6	30	241
30-34	906	107	32	3	26	180
35-39	828	101	27	1	12	182
40-44	663	81	12	1	11	111
45-49	704	61	15	0	5	120
50-54	657	60	11	3	10	133
55-59	742	74	7	1	14	289
60+	239	18	4	0	13	113

Izvor: http://www.hzz.hr/UserDocImages/PZ_stat_bilten_01_2014.pdf

3.3 Osnovni rezultati poslovanja

U 2012.g 614 aktivnih poduzetnika na području Požeško - slavonske županije ostvarilo je: ukupan prihod od 3.222.000.000 kn, ukupan rashod od 3.231.000.000 kn, investicije u dugotrajnu imovinu od 168.000.000 kn.

Od prodaje na stranom tržištu trgovačka društva ostvarila su 20% svog prihoda. Najznačajnija djelatnost trgovačkih društava je prerađivačka industrija koja zapošljava 44% zaposlenih u trgovačkim društvima i ostvaruje 34% ukupnog prihoda trgovačkih društava. Veliko učešće ima i djelatnost trgovina koja ostvaruje 26% ukupnog prihoda trgovačkih društava i zapošljava 13,5% zaposlenih. Značajno učešće imaju i djelatnosti poljoprivreda, građevinarstvo i cestovni prijevoz robe i putnika. U 2012.g ostvaren je izvoz od 27.738.380US\$ i uvoz od 87.642.205 US\$. U odnosu na 2011. godinu izvoz je veći za 15,2%, a uvoz je veći za 8,2 %.

U prvih 3 mjeseca 2013. godine izvoz je bio 29.538.000 US\$ ili 4,8 % veći, a uvoz 23.997.000 US\$.

Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika rezultat su obrade godišnjih financijskih izvještaja pravnih osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost i imaju sjedište tvrtke na području grada.

Tablica 18: Konsolidirani financijski rezultat poslovanja poduzetnika Požege

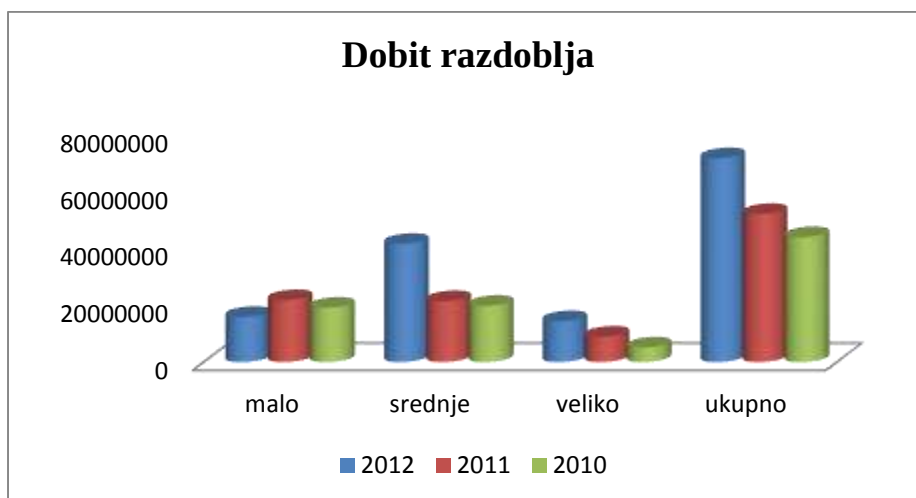
	Mali	Srednji	Veliki	Ukupno
Broj poduzetnika	238	11	2	251
Broj zaposlenih	1512	2017	865	4394
Ukupan prihod	528.889.761	1.018.801.526	384.400.967	1.932.092.254
Ukupni rashodi	534.838.987	973.066.391	385.694.308	1.893.599.686
Dobit razdoblja	15.801.243	41.464.798	14.298.073	71.564.114
Gubitak razdoblja	25.070.882	683.561	16.823.902	42.578.345
Konsolidirani financijski rezultat	-9.269.639	40.781.237	-2.525.829	28.985.769
Prihodi od prodaje u inozemstvu	39.425.552	226.167.608	188.628.300	454.221.460
Uvoz	38.649.384	92.865.842	143.669.468	275.184.694

Izvor: priređeno prema podacima HGK, Područne komore Požege

Poduzetnici grada Požege u 2012.godine usprkos krizi ipak ostvaruju pozitivan rezultat, odnosno u plusu su oko 29 miliona kuna. Gledajući prema strukturi poduzeća, i mala poduzeća i velika poduzeća ostvaruju gubitke. Pozitivno posluju jedino srednja poduzeća. Srednja poduzeća, iako ih je brojčano malo (4,4%), zapošljavaju i gotovo polovicu svih radnika. Poduzetnici grada Požege sudjeluju u poduzetništvu Požeško-slavonske županije:

- u broju poduzetnika sa 47,1%
- u broju zaposlenih sa 61,6%
- u ukupnim prihodima sa 64,2%
- u dobiti razdoblja sa 93,3%
- u gubitku razdoblja sa 37,1%.
- u prihodima od prodaje u inozemstvu sa 67,3
- u uvozu sa 79,2.

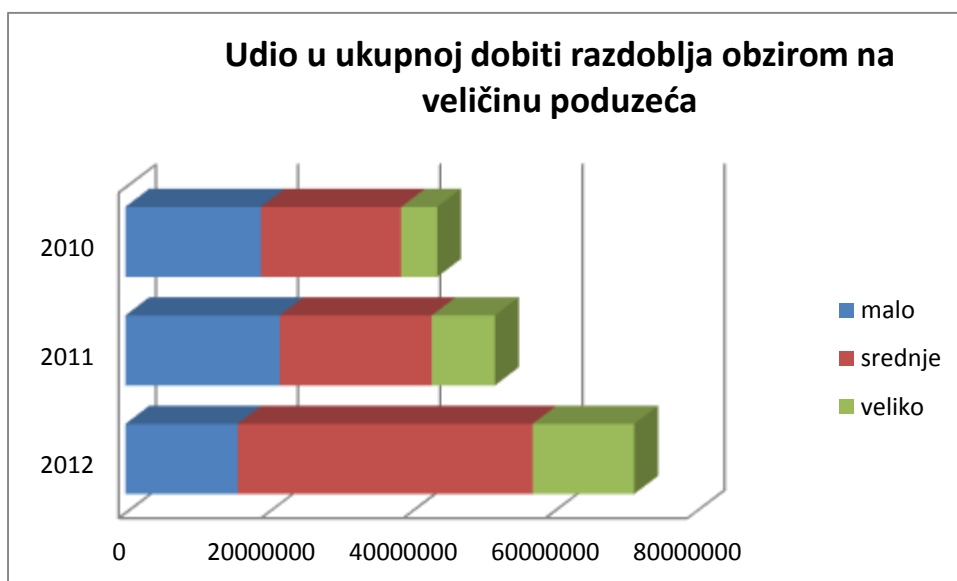
Grafikon 4: Dobit razdoblja registriranih poduzeća, po veličini poduzetnika, za razdoblje od 2010. do 2012.

Izvor: Izrađeno prema podacima Hrvatske gospodarske komore

Dobit razdoblja tijekom godina konstantno raste kod srednjih i velikih poduzetnika, kod malih poduzetnika uočava se pad.

Grafikon 5: Udio u ukupnoj dobiti razdoblja obzirom na veličinu poduzeća

Izvor: Izrađeno prema podacima Hrvatske gospodarske komore

Iz grafikona možemo vidjeti dobit razdoblja koju su ostvarila mala, srednja i velika društva s ograničenom odgovornošću za razdoblje od 2010. do 2012. godine. Najveći rast tijekom godina ostvaruju srednja poduzeća, dok najveći pad ostvaruju mala poduzeća. Isto tako, srednja poduzeća pokazuju konstantni rast udjela u ukupnoj dobiti.

3.4 Vanjsko trgovinska razmjena

Ukupan izvoz Republike Hrvatske u razdoblju od siječnja do prosinca 2012., prema podacima Državnog zavoda za statistiku, iznosio je 72,2 milijarde kuna. Istodobno je uvoz iznosio 121,5 milijardi kuna. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 49,3 milijarde kuna. U razdoblju od siječnja do prosinca 2012. najveći izvoz ostvarila je županija Grad Zagreb u iznosu od 26,5 milijardi kuna, što čini 36,7% ukupnog izvoza Republike Hrvatske. Istodobno, Grad Zagreb je županija s najvećim uvozom koji iznosi 72,4 milijarde kuna i čini 59,6% ukupnog uvoza Republike Hrvatske. Grad Zagreb u razdoblju od siječnja do prosinca 2012. bilježi najveći vanjskotrgovinski deficit u iznosu od 45,9 milijardi kuna.

Što se tiče Požege, iz tablice 20 se može vidjeti da je u 2011. godini ostvarivala izvoz od 434.709,00 kn (koji čini 64% izvoza Požeško slavonske županije) koji se u 2012. godini povećao te je iznosio 463.238,00 kn (62% izvoza Požeško slavonske županije). Uvoz Požege je otprilike 50% manji od izvoza, u 2011. godini je iznosio 297.072,00 kn (62% uvoza Požeško slavonske županije) te se u 2012. godini povećao na iznos od 334.300,00 kn (pokriva 72% izvoza i čini 65% uvoza Požeško slavonske županije). Slijedom navedenih podataka, može se zaključiti kako je vanjskotrgovinska bilanca Požege u plusu, koji je 2012. godine iznosio 128.938,00 kn.

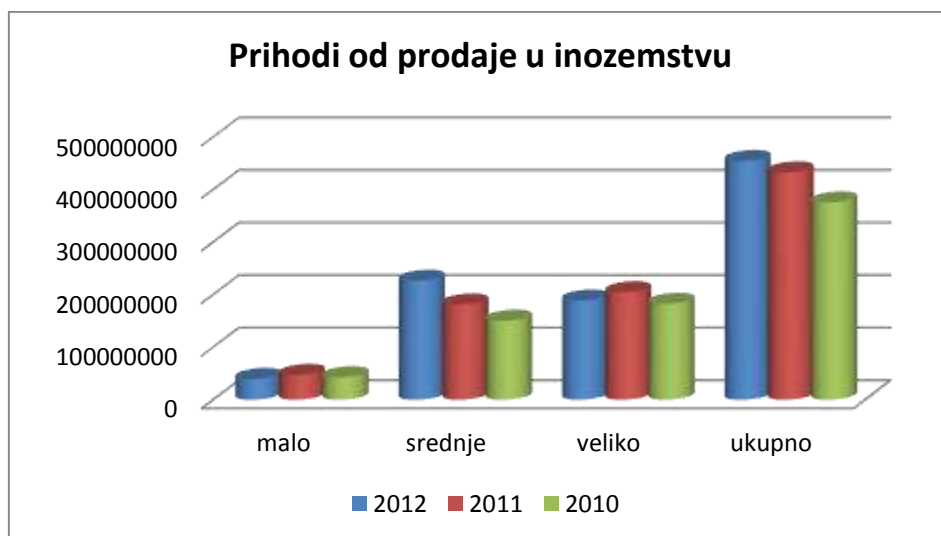
Tablica 19: Robna razmjena Republike Hrvatske te Požeško slavonske županije i grada Požege, za razdoblje od 2011. do 2012. godine, u 000 kn

	Izvoz		Uvoz	
	2011.	2012.	2011.	2012.
Republika Hrvatska	71.234.060	72.233.613	121.036.155	121.504.191
Požeško slavonska županija	680.124	747.516	479.762	511.894
Požega	434.709	463.238	297.072	334.300

Izvor: www.dsz.hr

U ostatku ovog poglavlja će se razmatrati uvoz i izvoz koji su ostvarivala registrirana društva s ograničenom odgovornošću u gradu Požegi.

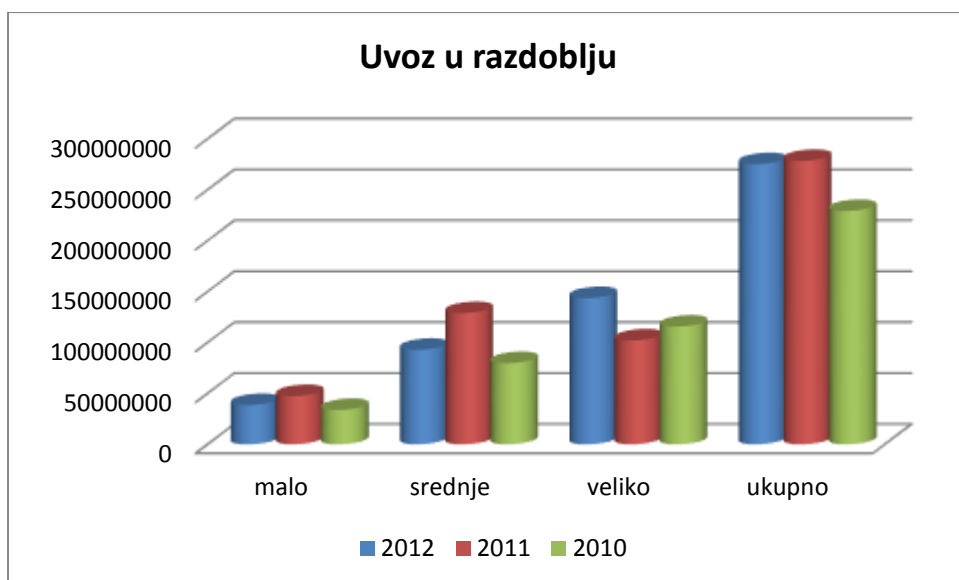
Grafikon 6: Prihodi od prodaje u inozemstvu registriranih d.o.o.-a za razdoblje od 2010. do 2012. godine

Izvor: izrada prema podacima Hrvatske gospodarske komore

Iz grafikona 6. se može vidjeti kako su ukupni prihodi od prodaje u inozemstvu imali tendenciju rasta, što se može zahvaliti izvozu srednjih poduzetnika koji je u 2011. godini premašivao iznos od 200 milijuna kuna, te je nastavio rasti i u 2012. Kod malih i velikih poduzeća prihod od prodaje u inozemstvu je 2012.g. nešto veći od 2010.g., ali manji od 2011.g.

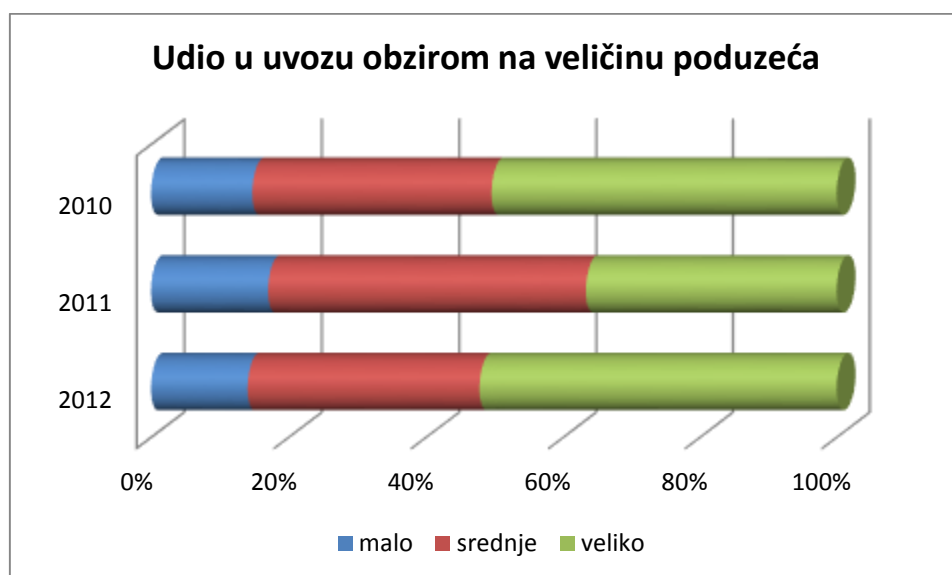
Grafikon 7: Uvoz u razdoblju društava s ograničenom odgovornošću, za razdoblje od 2010. do 2012. godine

Izvor: Izrađeno prema podacima Hrvatske gospodarske komore

U odnosu na 2010. godinu uvoz je 2012.g. ukupno veći za oko 50 milijuna kuna, a u odnosu na 2011.g. je nešto manji (za oko 3 milijuna kuna).

Grafikon 8: Udio u uvozu obzirom na veličinu poduzeća

Izvor: Izrađeno prema podacima Hrvatske gospodarske komore

Najviše su uvozili veliki poduzetnici, čiji je uvoz u 2010. godini imao vrijednost od 115 miliona kuna, u 2011. godini je pao na 102 miliona kuna, da bi u 2012.g. premašivao iznos od 143 miliona kuna. Mali i srednji poduzetnici su ostvarivali tijekom 2010 g. uvoz od 113 miliona kuna, 2011.g 176 miliona kuna, a u 2012.g. uvoz je pao na 131 milion kuna.

Dakle, vanjskotrgovinska bilanca društava s ograničenom odgovornosti je u čitavom promatranom razdoblju u plusu. Plus je u 2010. godini iznosio 146 miliona kn te je u 2011. godini porastao na 154 miliona kuna, a u 2012. Iznosio je 179 miliona kuna.

Tablica 20: Robna razmjena Republike Hrvatske te Požeško-slavonske županije po gradovima, za razdoblje od 2011. do 2012. godine, u 000 kn

	Izvoz		Uvoz	
	2011.	2012.	2011.	2012.
Republika Hrvatska	71.234.060	72.233.613	121.036.155	121.504.191
Požeško – slavonska županija	680.124	747.516	479.762	511.894
Gradovi				
Kutjevo	37.069	57.605	33.011	24.097
Lipik	78.404	82.418	28.822	30.396
Pakrac	125.760	141.095	104.983	108.380
Pleternica	2.443	2.040	8.932	7.813
Požega	434.709	463.238	297.072	334.300

Općine				
Brestovac	391	64	4.372	4.335
Čaglin	-	111	-	7
Jakšić	297	125	1.322	1.477
Kaptol	998	743	284	90
Velika	51	78	963	999

Izvor: Državni zavod za statistiku, Priopćenje br. 4.2.2/4, dostupno na: http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/04-02-02_04_2012.htm, (31.1.2014)

Postojanje snažno izvezno orijentirane prerađivačke industrije osigurava značajnu prisutnost na međunarodnim tržištima (tradicionalno zbog prisutnosti sirovina – drvna, staklarska, metalurška, prehrambena i tekstilna). U gradu Požegi djeluje jedno od najznačajnijih trgovačkih društava iz sektora drvoprerađivačke industrije, a to je Spin Valis d.d. Ova je industrija značajni izvoznik na zapadno – europsko tržište (Italije, Austrije, Slovenije i Njemačke). Sektor proizvodnje tekstila i tekstilnih proizvoda jedan je od većih izvoznika u Požeško-slavonskoj županiji. S dominantnim udjelom uslužne prerade u izvozu (tzv. „lohn“ poslovi) uglavnom zadržava poziciju na tržištu. Glavni proizvođači na području Grada su Orljava d.o.o., Sloga IMK d.d. u stečaju i Samteks d.o.o. Najjači izvozni proizvodi su štednjaci i peći, kamini, radijatori, čokolada, namještaj, vino, cijevni grijači, elektro proizvodi, staklo, košulje, konfekcija, lozni cijepovi, sjemenski proizvodi, stolarija.

Najveći predstavnici na području metaloprerađivačke industrije istovremeno su i najveći proizvođači štednjaka i peći na kruto gorivo, te radijatora i drugih odljevaka od sivog lijeva u Hrvatskoj. To su: Plamen d.o.o., Color emajl d.o.o., proizvođač kamina i metalne galanterije.

Zemlje s kojima je ostvarena najveća vanjskotrgovinska razmjenu roba su: Italija, Njemačka, Federacija Bosne i Hercegovine, Austrija, Slovenija, Ujedinjena Kraljevina, Srbija i Danska. Najveći izvoz ostvaruje prerađivačka industrija (dijelovi električnih aparata, hrana i piće, proizvodi lijevanog željeza i kućanskih aparata, prerada drveta, šivanje odjeće, proizvodnja stakla), trgovina te cestovni prijevoz i građevinarstvo. Ovdje je potrebno napomenuti kako su ujedno i najveća ulaganja u prerađivačkoj industriji.

3.5 Strana ulaganja

Potencijalni izvor poboljšanja znanja i rasta odnosno konkurentnosti su izravna strana ulaganja. Ona potiču stvaranje novih radnih mjesta, poboljšanje upravljanja i napredak tehnologije. Problem je koncentracija izravnih stranih ulaganja u razvijena područja jer ulagači daju prednost području gdje postoji dovoljno razvijena osnovna infrastruktura i kvalificirana radna snaga. Strana ulaganja su jedna od osnovnih pretpostavki daljnjeg razvoja Požeško-slavonske županije jer postojeći gospodarski subjekti nemaju dovoljnu financijsku snagu za daljnji razvoj. U tom smislu Županija može osigurati određene preduvjete u vidu institucionalne potpore (npr. agencije koje će izvršavati potrebne administrativne poslove od

predlaganja lokacije do osiguravanja potrebne dokumentacije za izgradnju, opremanje poduzetničkih zona i educirana radna snaga).

3.6 Poduzetničke zone

Poduzetnička zona je dio gradskog/općinskog teritorija u kojemu se obavljaju određene gospodarske djelatnosti uz poštivanje važećih gospodarskih propisa, kao i onih koje su vezani na očuvanje i zaštitu okoliša. Za male i srednje poduzetnike i obrtnike dobro je da sve ili dio svojih aktivnosti lociraju u poduzetničku zonu iz razloga što su unutar zona predviđeni odgovarajući prostori za obavljanje djelatnosti.

Glavni ciljevi osnivanja zone mogu se definirati na sljedeći način:

- osiguravanje dugoročnih uvjeta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i proizvodnog obrtništva kao jednog od najvažnijih i najstabilnijih nositelja razvoja gospodarstva,
- dugoročno smanjivanje i ublažavanje nezaposlenosti i poticanja poduzetnika na otvaranje novih radnih mjesta, osobito unutar proizvodnih djelatnosti,
- stimuliranje rasta i razvoja poduzetnika, osobito u pogledu razvoja novih proizvoda, primjene novih tehnologija i poticanja izvoza,
- olakšavanje komunikacije i poticanje suradnje između poduzetnika i obrtnika koji će se naći unutar zone, osobito poticanje na udruživanje na realizaciju konkretnih poduzetničkih i razvojnih projekata.

Poslovni rezultati i iskustva poduzetničkih zona u razvijenim europskim zemljama potvrđuju rezultate u smislu poticanja proizvodnje, izvoza, dolazak stranog kapitala i jeftinijeg prijevoza roba i tehnologije što je vrlo važno za realno povećanje zaposlenosti.

Na području Požege, trenutno je u funkciji jedna poduzetnička zona:

Poduzetnička zona Požega smještena je na 18 ha zemljišta. U zoni posluje 6 poduzetnika s 138 zaposlenika. Poduzetnička zona je od autoputa udaljena 30 km, najbliža zračna luka i riječna luka udaljene su 200 km, a morska luka 500 km. Zona je u potpunosti komunalno opremljena, ima plin, struju, vodu, kanalizaciju i telefon. Od olakšica Grad Požega nudi poduzetnicima umanjeње ili oslobođenje plaćanja komunalnog doprinosa.

U postupku je osnivanje i izgradnja novih zona Poslovno-rekreacijske zone Požega-Sjever 73,10 ha i Gospodarska zona Požega-Istok 11 ha.

Tablica 21: Poduzetnici u zoni Požega

Poduzetnik	Djelatnost	Broj zaposlenih
ALLES d.o.o.	Trgovina	52
TOFRADO d.o.o.	Proizvodnja metalnih dijelova i trgovina	8
COCA COLA D..D	Trgovina i distribucija	46
MATO BARTOLOVIĆ GOLD	Proizvodnja metalnih dijelova	4

Izvor: <http://zone.mingorp.hr/pozegaPZIU.htm>

3.7 Poljoprivreda

Poljoprivreda obavlja poslove koji se odnose na razvoj i unapređivanje poljoprivrede, provođenje programa sufinanciranja u voćarstvu, povrćarstvu, ratarstvu, stočarstvu, cvjećarstvu, gljivarstvu, pčelarstvu, poticanje i potpore programima udruga poljoprivrednika i drugih subjekata u djelatnosti poljoprivrede, provođenje programa osiguranja poljoprivredne proizvodnje, organizira vlastite izložbe i manifestacije putem kojih se promovira poljoprivredna proizvodnja i proizvođač, provođenje Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH i osiguravanje zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja putem poslovnih subjekata.

Područje Požeško-slavonske županije gotovo je idealno za sve vrste povrća. Tu se najviše sade sve vrste kupusnjača, ali i krumpir, krastavci, paprika te luk.

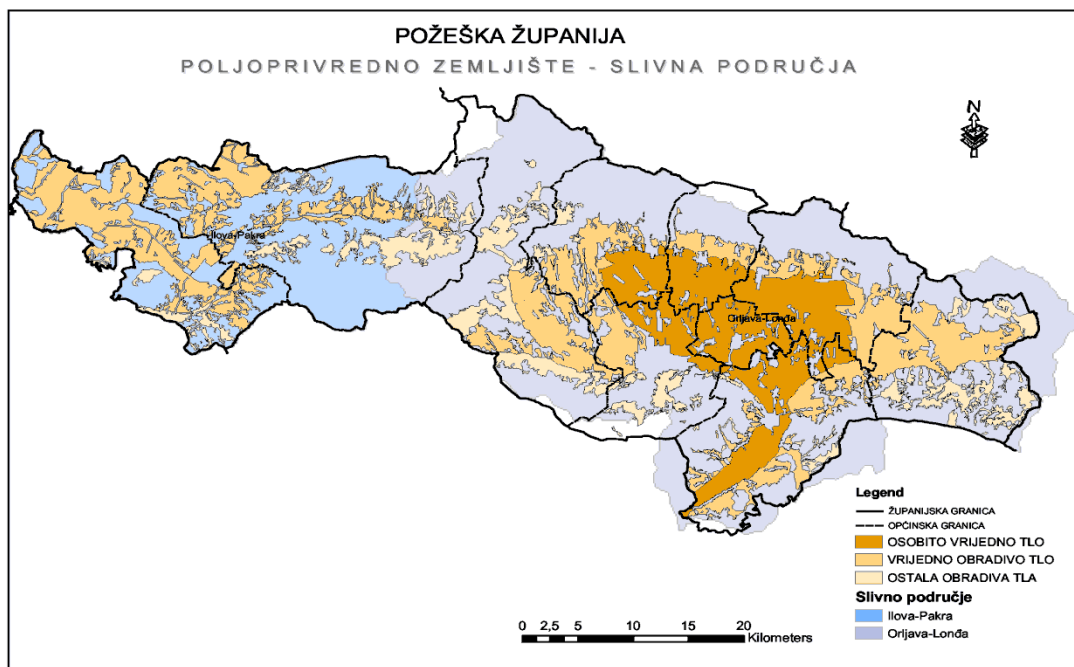
Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta je 6.948 ha, tj. oko 52 % područja Grada Požege. Od toga je u državnom vlasništvu 1.675 ha (24 %) a u privatnom 5.273 ha (76 %). Na oranice i vrtove otpada najznačajniji dio poljoprivrednih površina. Ukupno ih ima 4.744 ha (68% od svih poljoprivrednih). Od toga je u državnom vlasništvu 1.081 ha (23 % svih oranica), a u privatnom 3.663 ha (77%). Oranice su ravnomjerno zastupljene na području svih naselja.

Voćnjaka ima 271 ha, tj. 4 % od ukupnih poljoprivrednih površina. Većina je u privatnom vlasništvu - 232 ha ili 86 % od svih voćnjaka. Vinograda ima na području Grada 200 ha (3% poljoprivrednog zemljišta). Od toga je 55 ha u državnom vlasništvu (27,5% svih vinograda). Požega je osobito poznata po svom vinogradarstvu koje ima osobito bogatu tradiciju. Na području grada nalazi se nekoliko vinskih podruma i OPG-a koji se bave proizvodnjom vina te svojim kvalitetnim proizvodima doprinose i jačanju turističke ponude ove regije. To su T.R. Metro – vinski podrum, Vinarija Bartolović, Vinarija Vojak, Vinogradarstvo i podrumarstvo obitelji Hart, Vinogradarstvo i vinarstvo Miličević i Vinogradarstvo i vinarstvo Zrinščak. Uz domaće vino, lokalni OPG-ovi nude i druge domaće i eko proizvode poput proizvoda od meda, bučinog ulja, eko brašna, domaćih mlinaca, voćnih rakija te poznatih tradicionalnih suhomesnatih proizvoda, domaćeg sira te voća i voćnih prerađevina.

Livade imaju ukupnu površinu od 1.117 ha (oko 16 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta). U državnom vlasništvu je 184 ha ili 16% njihove ukupne površine. Pašnjaci imaju ukupnu

površinu od 616 ha (oko 9 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta). U državnom vlasništvu je 316 ha ili 51% njihove ukupne površine. Pod šumama je 5.257 ha ili 39% područja Grada. Neplodne površine iznose 1.186 ha ili 9% područja Grada.

Slika 2: Poljoprivredno zemljište prema vrijednosti tla u Požeško slavonskoj županiji

Izvor: www.voda.hr/

Na slici možemo vidjeti da grad Požega od ukupno raspoloživog poljoprivrednog zemljišta ima oko polovice osobito vrijednog tla za poljoprivrednu proizvodnju (oko 3500 ha).

Tablica 22: Poljoprivredna zemljišta i kućanstva Požege, 2003.

Grad Požega	2003.
Ukupno raspoloživa površina zemljišta, ha	4600
Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište, ha	3779
Broj parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta	7517
Broj poljoprivrednih kućanstava	2205

Izvor: www.dzs.hr

Poljoprivrednih kućanstava ima ukupno 2205 i posjeduju ukupno 4 600 ha zemljišta, od čega je 3 779 ha korišteno poljoprivredno zemljište. Najveći udio korištenog poljoprivrednog zemljišta otpada na oranice i vrtove (76,3%), slijede livade (14,2%), voćnjaci (4%) i vinogradi

(2,4%). Najveći udio površina tretiran je mineralnim gnojivima (65%), a manji dio organskim gnojivima (16,5%). Navodnjavanje koristi 22 kućanstva na 19 ha površina, a u pripremi za ekološku poljoprivredu prema popisu poljoprivrede iz 2003. g bilo je svega 8 kućanstava.

Poljoprivredna kućanstva najviše imaju od voćaka šljiva (35 390), jabuka (25 919) i kruški (20 305), te 353 000 trsova. Od životinja, najbrojnija je perad (41 996), svinje (8093) te kunići (3325). Poljoprivredna kućanstva posjeduju i gotovo 1000 pčelinjih zajednica.

Prosječno kućanstvo obrađuje oko 1,71 ha poljoprivredne površine i 3,4 parcele zemljišta. Prosječna veličina parcele zemljišta je nešto više od pola hektara.

Većina poljoprivrednih kućanstava koristi proizvodnju za vlastite potrebe, a manji broj ostvaruje prihode od prodaje (21,4%) i to najveći broj od prodaje žitarica (123 kućanstva), svinja (96 kućanstava), goveda i kravljeg mlijeka (87 kućanstava), voća i grožđa (40 kućanstava), industrijskog, aromatičnog i ljekovitog bilja (36 kućanstava) te vina i rakije (33 kućanstva).

Ekološka proizvodnja poseban je sustav održivoga gospodarenja u poljoprivredi i šumarstvu koji obuhvaća uzgoj bilja i životinja, proizvodnju hrane, sirovina i prirodnih vlakana, te preradu primarnih proizvoda. Ekološka proizvodnja hrane zbog tradicije bavljenja poljoprivredom na ovom području pruža velike mogućnosti uzgoja ekološke i zdrave hrane. Trenutačno su na području grada Požege registrirana tri subjekta koja se bave ekološkim načinom proizvodnje hrane (Grbić d.o.o eko turizam, pčelarska udruga „Pčelar“ i Pčelarska udruga Zlatna dolina).

4 Turizam

Prirodne uvjete za razvitak turizma čine prostrana lovna područja s bogatim lovnim fondom divljači, tradicija planinarstva, ribnjaci i akumulacije s mogućnošću ribolovnog i različitih oblika rekreacijskog turizma, vinorodna, šumska i planinska područja pogodna za različite oblike turizma. Osim toga područje Požege raspolaže i bogatim kulturno povijesnim nasljeđem koji nije dovoljno turistički valoriziran.

Turistički resursi, sadržaji i usluge

Zaštićeni prirodni resursi Požeško-slavonske županije

- Park prirode Papuk - Zaštićeno područje površine 336 km² s bogatim biljnim i životinjskim svijetom kao i kulturnim spomenicima
- Sovsko jezero - Ostatak nekadašnjeg Panonskog mora. Važno je stanište ptica (njegova veličina priječi da bude proglašeno ornitološkim rezervatom) i jedinstvenog zlatnog karasa.
- Parkovna arhitektura - Trenkovo (pokraj Požege); kompleks toplica u Lipiku; dvorac Kutjevo

Športsko-rekreacijski sadržaji

- Planinarenje - Mreža dobro označenih planinarskih putova, posebno u Parku prirode Papuk, sa šest planinarskih domova
- Biciklističke staze – na području Požege oko 40 km označenih staza sa kartom
- vinogradi/vinarije - Na području Županije nalaze se vinogorja: Požega i Pleternica (390 ha), Kutjevo (800 ha), Pakrac (20 ha), Orahovica i Slatina (860 ha). U tim su područjima uređene planinarske i biciklističke staze.
- Bazeni – otvoreni bazeni u Lipiku i Velikoj sa restoranima, športskim objektima i ostalim sadržajima
- Rekreativna područja - Park na lijevoj obali rijeke Orljave (Požega, s pješačkim stazama za rekreaciju i odmor); Orljava (slapovi, popularno ribičko i izletničko odredište).
- Športski centri - Velika športska dvorana "Grabrik" (Požega); nogometni stadioni Kamen Ingrad i Slavonija

Sakralna kulturna baština

- Crkve - crkva Sv. Terezije Avilske (Požega); crkva Sv. Lovre (Požega); bazilika Sv. Mihovila (Rudina, jedinstvene skulpture ljudskih lica, sada u požeškom muzeju)
- Samostani - biskupski dvor "Collegium Poseganum" – poznata Kolegija (Isusovci sagradili 1711. g, a tada su u njoj boravili učenici Gimnazije); franjevački samostan i crkva Sv. Duha (najvrednija knjižnica u Hrvatskoj s 15 tisuća knjiga i dokumenata iz 16. stoljeća); samostan redovnica Sv. Vinka (Požega)
- Ostalo - Križni put (Kalvarija), izgrađen 1885. od franjevaca iz Požege, jedan od najpoznatijih primjera sakralne baštine; Staklarsko groblje (Park šuma Jankovac, grobnice njemačkih staklara iz 18. stoljeća)

Svjetovna kulturna baština

- Gradska naselja - Požega (prvi podaci o gradu potječu iz 1227., 1699. osnovana je prva gimnazija u Slavoniji, a od 1763. do 1774. djeluje i Academia Possegana. 1765. postaje slobodni kraljevski grad, dok je u 19. stoljeću nazivana "Slavonska Atena");
- Dvorci/utvrde - Srednjevjekovni gradovi na Požeškoj gori su: Vrhovac grad, Dolački grad, Viškovački grad i na Psunju – Čaklovac.
- Kulturne institucije - Gradski muzej (Požega), Gradsko kazalište (Požega)

Hoteli i prenoćišta u gradu Požegi

- Zlatni Lug;
- Prenosište Vila Dora;
- Prenosište i restoran Vila Stanišić;
- Pansion Villa Maria;
- Bistro i prenoćište Calimero;
- Ugostiteljstvo Bagi;

- Hotel Grgin Dol.

U Gradu Požegi se svečano obilježava "12. ožujka - Grgurevo" kao Dan Grada. Grgurevo kao požeški vinogradarski običaj i sjećanje na konačnu bitku kojom je Požega oslobođena 150 godišnje turske vladavine, sa njegovom povijesno-tradicijskom matricom i pojavnosti ima svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra na temelju Rješenja Ministarstva kulture.

Grad Požega njeguje i promiče zaštitu izvorne slavonske glazbe i popularne glazbe sa elementima slavonskog melosa i instrumentarija, radi očuvanja kulturne baštine i promocije Grada Požega kao turističke destinacije održavanjem Glazbenog festivala Slavonije Požega kao posebnog požeškog brenda sa zaštićenim figurativnim i verbalnim znakom Festivala. Grad Požega je nositelj organizacije Festivala, također njeguje tradiciju paljenja Ivanjskog krijesa na sam ljetni solsticij koja je duboko ukorijenjena u život grada Požega još od osamnaestog stoljeća. Sva ova događanja popraćena su u suradnji sa Turističkom zajednicom Grada Požega (osnovana 1994. g.). Prethodno navedena događanja ujedno promoviraju i prodaju autohtone proizvode požeškog kraja te povećavaju broj posjeta turista.

Tablica 23: Popis kulturnih manifestacija u Požegi

Naziv događanja	Vrijeme održavanja
1. Literarni festival "Dani Dobriše Cesarića"	siječanj
2. Vincelovo i projekt „Zeleno i plavo“	siječanj
3. Karneval	veljača
4. Grgurevo – Dan grada Požega	ožujak
5. Dani starih zanata	ožujak
6. Plesokaz	ožujak
7. Otvoreno prvenstvo Europe i Hrvatske u Enduro vožnji	ožujak
8. Kup ugostitelja	ožujak
9. Hrvatska revija jednogminutnog filma	svibanj
10. Požeški kotlić	svibanj
11. Požega zdravi grad	svibanj
12. Memorijalni rukometni turnir "Željko Turkalj"	svibanj

Naziv događanja	Vrijeme održavanja
13. Požeško hodočašće Gospi voćinskoj, Majci od utočišta	svibanj, kolovoz
14. Ivanjski krijes	lipanj
15. Požeško kulturno ljeto (ljetni festival)	lipanj
16. Kulenijada	lipanj
17. Obrtnički sajam	rujan
18. Fišijada	rujan
19. Aurea Fest	rujan
20. Bejzbol turnir "Zlatna dolina"	rujan
21. Požeške orguljaške večeri	listopad
22. Kestenijada	listopad
23. Međunarodni Judo turnir	listopad
24. Dani jabuka	listopad
25. Martinje	studen
26. Malonogometni turnir	prosinac
27. Božićni sajam	prosinac
28. Doček Nove Godine	prosinac

4.1 Turistička ponuda

1988. godine u Gradu Požegi je bilo 27 soba, 57 postelja, ukupno 2.017 turista (1.529 domaćih i 488 stranih). Ostvareno je 3.398 noćenja (2.563 domaći, 835 strani). 1997. g. u Gradu Požegi je bilo 29 soba, 59 postelja, ukupno 1.786 turista (1.284 domaća i 502 strana) te ostvareno ukupno 3.285 noćenja (2.390 domaći, 895 strani). U siječnju 2000. god. u Gradu Požegi je bilo 35 soba sa ukupno 69 postelja.

Danas, prema podacima turističke zajednice u gradu Požegi ima 75 soba sa 156 ležajeva.

Tablica 24: Smještajni kapaciteti u gradu Požegi

Naziv objekta	Broj soba	Broj ležajeva
Pansion Vills - Maria	8	16
Seoski turizam Zlatni lug	5	11
Prenoćište Calimero	3	7
Hotel Grgin dol	17	33
Ugostiteljstvo Bagi	4	7
Prenoćište i restoran Vila Stanišić	18	36
Prenoćište Vila Dora	20	46

Izvor: <http://www.tzzps.hr/>

Prema podacima turističke zajednice, najveći broj ležajeva dostupan je u objektima za smještaj koji su kategorizirani kao prenoćišta (126 ležaja ili oko 83%).

Bogatstvo gastronomije ovog područja i danas pruža mogućnost posjetiteljima da dožive okuse prošlih vremena, od domaćeg kruha iz krušne peći, preko vrhunskih mesnih proizvoda i prerađevina kao što su čvarci, sušena slanina, šunka, kulen, kulenova seka, švargl, te fiš paprikaš i čobanac, preko juhe od peradi, pečenke, salenjaka, makovnjače, orahnjače... koji se danas poslužuju kao slavonski specijaliteti, ali i isprepliću sa specijalitetima kontinentalne i kreativne kuhinje današnjice. Kada je riječ o objektima čija je namjena pripremanje i posluživanje hrane i pića (restorani, barovi, slastičarnice i sl.), prema podacima TZ Grada Požege, na području grada Požege postoje 27 takvih objekata.

Tablica 25: Objekti namijenjeni posluživanju hrane i pića

	Vrsta objekta	Naziv objekta
1	Restoran i pizzerije	"Kamenita vrata"
2		„Plavo srce“
3		„Lav“
4		Calimero
5		Hotel Grgin dol
6		Prenoćište i restoran Vila Stanišić
7		Restoran "Marta"
8		Restoran "Obrtnički dom"
9		Restoran "Tomislav"
10		Restoran i caffe bar "Cool"
11		Pizza bar "Dinamo"
12		Pizzeria - caffe bar "Alles"
13		Bistro „Presoflex“ pizzeria
14		Restoran „Biondić“
15		Restoran „Luka“
16		Restoran „Evergreen“
17		Pizzeria „Zrinski bar“
18	Caffe bar	Amadeus
19		Caffe bar & disco club Saloon

	Vrsta objekta	Naziv objekta
20		Caffe bar Capitol
21		Caffe bar Vertigo
22		Deja Vu
23		Discotheque The Best
24		Porin
25		Pub Mac Key
26	Slastičarnica	Aroma
27		Ivančica

Izvor: <http://www.pozega-tz.hr/>

Većina objekata se odnosi na caffe barove, restorane i pizzerije. Najveći broj posjetitelja u ovim ugostiteljskim objektima otpada na domaće stanovništvo (svadbe, krstítke, obiteljske proslave i sl.).

Vinarstvo je duga tradicija ovog područja. Požeškim vinogorjem prolazi jedna od tri vinske ceste u Požeško slavonskoj županiji, vinska cesta vinogorja Požega Pleternica. Karakterističan i osebujan krajobraz požeških vinograda smješten na sjevernim, istočnim i zapadnim dijelovima obronaka Požeške gore obogaćuje sliku gradskog središta smještenog u njegovom području. Tradicionalni uzgoj vinove loze i razvoj voćarstva obuhvaća površinu od cca 683 ha. Brojni vinogradi, voćnjaci jabuka, trešanja i šljiva isprepleteni brojnim šetnicama upotpunjuju sliku pitomosti ovog kraja pri tome otvarajući prepoznatljive vizure prema gradu Požegi. S obzirom na bogatu tradiciju požeškog vinogradarstva (spominju se i prije kutjevačkih vinograda) potrebno je zaštititi prostor kako ne bi došlo do devastacije i nagrđivanja nekontroliranom izgradnjom stambenih građevina.

Tablica 26: Podrumi i vinarije u Požegi

	Naziv
1	T.R. Metro – vinski podrum
2	Vinarija Bartolović
3	Vinarija Vojak
4	Vinogradarstvo i podrumarstvo obitelji Hart
5	Vinogradarstvo i vinarstvo Miličević
6	Vinogradarstvo i vinarstvo Zrinščak

Izvor: <http://www.tzzps.hr/>

Na području Požege djeluju i 4 turističke agencije.

4.2 Turistička potražnja

U razdoblju od siječnja do studenog prošle godine, Požegu je posjetilo ukupno 4.886 turista, te je ostvareno 9.833 noćenja. Od toga su najviše noćenja i dolazaka ostvarili domaći turisti, koji su zabilježili 3.426 dolazaka te 6.490 noćenja.

Tablica 27: Dolasci i noćenja turista u Požegi i Požeško slavonskoj županiji za razdoblje od siječnja do studenog 2013. godine

				Indeksi I-XI 2013/2012		
Požega	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
Dolasci	4886	3426	1460	106,3	108,1	102,2
Noćenja	9833	6490	3343	120,4	130,2	105,1
Požeško slavonska županija	Ukupno	Domaći	Strani	Indeksi I-XI 2013/2012		
				Ukupno	Domaći	Strani
Dolasci	9376	7180	2196	113,7	120,3	96,3
Noćenja	21446	16627	4819	117,7	126,9	94,1

Izvor: www.dzs.hr,

U Požegi se ostvari više od polovice dolazaka gostiju i oko 45% noćenja u Požeško slavonskoj županiji. Prosječno, gosti u Požegi provode 2 noći, u Požeško - slavonskoj županiji 2,3 (RH 5,3).

U odnosu na 2012. godinu i broj dolazaka i broj noćenja je u porastu, kako u Požegi tako i u Požeško slavonskoj županiji. Uspoređujući podatke s primjerice 2006. godinom broj dolazak u Požegi povećan je za svega 4,5% (Požeško slavonska županija 39,14%), a broj noćenja za 38% (Požeško slavonska županija 51%). Očito je da Požega u nedovoljnoj mjeri prati razvoj turizma u svom okruženju.

Kako bi tržište rada zadovoljilo zahtjeve za odgovarajućim kapacitetima u sektoru turizma, u Požegi se provode sljedeći obrazovni programi za tražena zanimanja u školskoj godini 2013./2014.:

Tablica 28: Struktura razrednih odjela i broja učenika I. razreda iz sektora turizma i ugostiteljstva u školskoj godini 2013./2014.

Škola / Obrazovni program	Trajanje	Razredni odjeli	Br. učenika
Ekonomska škola Požega			
Hotelijsko-turistički tehničar	4	1	28
Obrtnička škola Požega			
Turističko-hotelijski komercijalist	4	1	28
Konobar	3	0,5	14
Kuhar	3	0,5	14

Tablica 29: Broj učenika u trogodišnjim i četverogodišnjim programima iz sektora turizma i ugostiteljstva u Požeško-slavonskoj županiji, 2006.-2011.

Školska godina	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	promjene 2006.-2011.
Trogodišnji program	194	195	187	186	177	-8,8%
Četverogodišnji program	30	63	32	59	88	193,3%

Izvor: <http://www.asoo.hr/UserDocImages/projekti/kvalifikacije/ishodi/planiranje%20kv/turizam.pdf>

5 Infrastruktura

Na području Požeško-slavonske županije, koja je dio sjeveroistočnog područja RH, ne ističu se prometni koridori europskog i državnog značenja. Razlog tome je ne adekvatna valorizacija ovog prostora unatoč njegovom veoma povoljnom geoprometnom položaju. Smješten je na spoju između dvije prostorno-zemljopisne cjeline (Panonske nizine i Dinarskog gorja), u čijem polumjeru se od 500 km nalazi nekoliko europskih regija (srednjoeuropska, alpska, karpatska i balkanska).

Proteklih desetljeća u izgradnju prometnica i drugih prometnih objekata nije se značajnije ulagalo, a ni sama dinamika izgradnje nije bila uvijek u skladu s nacionalnim i regionalnim interesima i nije u dovoljnoj mjeri pratila europske trendove razvitka prometne mreže. U skladu s tim, prometna infrastruktura Županije, iako u posljednje vrijeme bilježi intenzivniji razvoj, u svojim segmentima ne odgovara suvremenim zahtjevima i sve većim potrebama stanovništva kao niti razvojnim funkcijama Županije u cijelosti.

5.1 Prometna infrastruktura

Cestovni promet

Područjem Grada prolaze trase državnih cesta D38, D49 i D51 od kojih se odvajaju županijske ceste Ž4100, Ž4115 i Ž4123 te lokalne ceste koje povezuju pojedina naselja.

Postojeće stanje državnih cesta na području Županije je loše i nezadovoljavajuće u pogledu stupnja uređenosti i ograničenja koje smanjuju stupanj prometne usluge i sigurnost prometa (npr. nezadovoljavajuća širina i loše stanje kolničke konstrukcije, prolaz trase kroz građevinska područja naselja, miješanje lokalnog i tranzitnog prometa, loša razina sigurnosti te ograničavajući prometno-tehnički elementi horizontalnog i vertikalnog vođenja trase). Ukupna dužina državnih cesta na području grada Požege iznosi 18 265 m.

Državne ceste na području grada Požege su:

- D 51 Našice (D53) - Požega - čvor N. Gradiška (D4)
- D 38 Pakrac (D5) - Požega - Pleternica - Đakovo (D5)
- D 49 Slatina (D2) - Požega - Pleternica - čvor Lužani (D4).

Županijske ceste također zahtijevaju modernizaciju kolnika te korekciju prometnotehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa. Uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, bile bi poželjne i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase) uz maksimalno uvažavanje očuvanja prirodnog krajobraza, a u interesu razvoja gospodarskog, turističkog i inog razvoja.

Ukupna dužina županijskih cesta na području grada Požege iznosi 26 828 m.

Županijske ceste na području grada Požege su:

- Ž 4100 Kamenski Vučjak (Ž4044) - G. Vrhovci - Gradski Vrhovci - D. Lipovac - Nova Kapela (Ž4158)
- Ž 4115 Kaptol (Ž4101) - Alilovci - D49
- Ž 4123 Golobrdci (LC 41028) - Mihaljevci (D49).

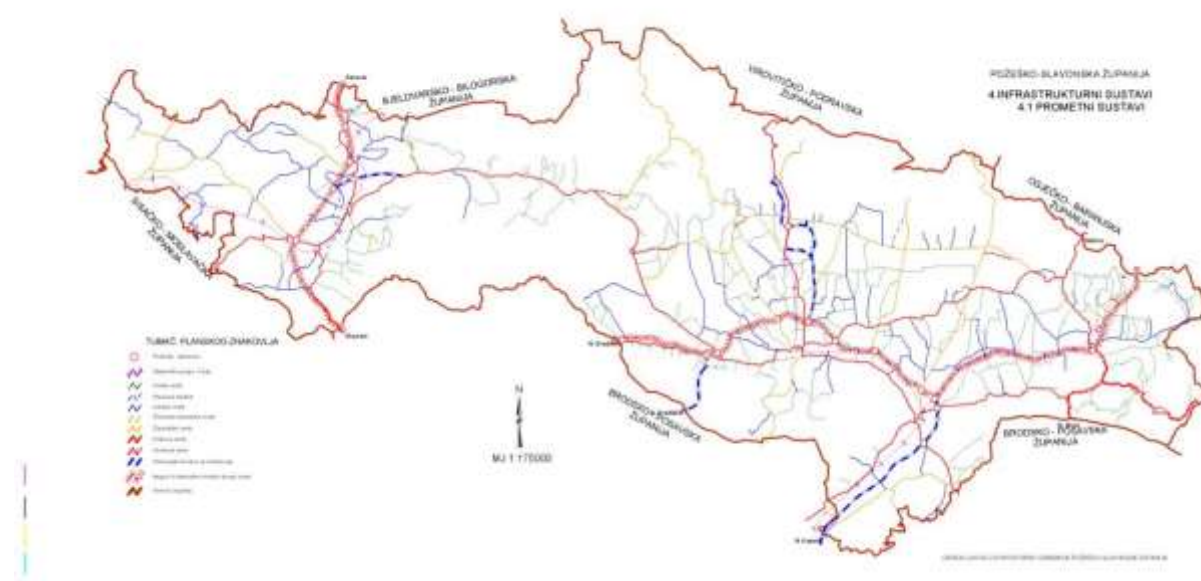
Mreža lokalnih cesta zahtijeva daljnju modernizaciju kolnika kako bi se osigurao brz i siguran pristup svim površinama na području grada koji su u funkciji stanovanja ili gospodarstva. Treba prvenstveno osigurati puni standard održavanja, uz korekciju kritičnih elemenata trase koje negativno utječu na sigurnost prometa i propusnu moć prometnica.

Ukupna dužina lokalnih cesta na području grada Požege iznosi 35 961 m.

Lokalne ceste na području grada Požege su:

- L 41023 Ž4113 - Milanovac - Ugarci - Donji Emovci - D38
- L 41027 Trenkovo (D49) - Bankovci - Ž4100
- L 41028 Ž4100 - Štitnjak - Golobrdci (Ž 4123)
- L 41029 Kunovci - Ž 4100
- L 41034 Ž 4115 - Turnić
- L 41049 Skenderovci (L 41022) - St. Lipa - L 41023
- L 41050 Treštenovci (L 41033) - Šeovci - Alaginci - Ž 4115
- L 41051 Ž 4100 - Škrbotnik
- L 41052 Ž 4100 - Seoci
- L 41053 Ž 4243 - Komušina
- L 41054 Vidovci (D39) - Laze Vaseline.

Slika 3: Prometni sustav Požeško-slavonske županije

Izvor: Županijska razvojna strategija

Prema kategorizaciji cesta, na području Požeško-slavonske županije postoji ukupno: 8 državnih, 28 županijskih i 75 lokalnih cestovnih pravaca.

Sveukupno, županijskih i lokalnih cesta ima 512,55 km, odnosno 233,65 km županijskih i 278,9 km lokalnih cesta. Od ukupne dužine županijskih i lokalnih cesta 19,63% (100,60 km) nije asfaltirano, 11,08% županijskih i 26,78% lokalnih cesta.

Karakteristike razvrstanih cesta ovog područja mogu se u osnovi podijeliti u dvije grupe vezano na reljefne karakteristike dijela područja kojim prometnica prolazi. Prva grupa prometnica je ona koja je položena sjeverno od Požege, odnosno rijeke Orljave, u požeškoj kotlini i ima karakteristike nizinskih cesta. Druga grupa razvrstanih cesta vezana je na područje Požeške gore i one imaju karakteristike brdskih cesta.

Dio razvrstanih županijskih i lokalnih cesta u osnovi zadovoljava prometne potrebe u pogledu širine koridora i osnovnih tehničkih elemenata prometnica. Ovdje se misli na širinu i kvalitetu kolnika, odvojene pješačke hodnike sa zelenim razdjelnim pojasom i uređene biciklističke staze.

Veći dio svih razvrstanih cesta svojim koridorom i profilom ne zadovoljava osnovne tehničke i prometne elemente za tu kategoriju cesta. To su prometnice koje su, u svojim dijelovima kroz naselja, definirane postojećom izgradnjom, a gdje nema izvedenih pješačkih hodnika ili biciklističkih staza te se sav promet odvija na kolnoj površini.

Odvodnja oborinskih voda s prometnih površina u najvećem dijelu riješena je izvedenim jarcima uz kolne površine, a na manjem dijelu kanalskim cijevima iz sustava ukupne odvodnje.

Stanje javne rasvjete na prometnim površinama u velikoj mjeri ne zadovoljava standardne uvjete rasvjete. Ovo se ne odnosi samo na kolni promet već posebno na pješački i biciklistički promet koji se, zbog nepostojanja izdvojenih površina za njih, odvija kolnom površinom.

Osnovni sustav državnih cesta povezuje područje Grada Požege na širi prometni sustav Republike Hrvatske. Tako je Požega preko državnih cesta D38, D49 i D51 povezana na autocestu Zagreb - Lipovac. U smjeru sjevera, ka Slatini a preko Velike to je državna cesta D49. U smjeru istoka, ka Našicama, to je državna cesta D51 s nastavkom na državnu cestu D53. U smjeru zapada, ka Pakracu, to je državna cesta D38.

Dio županijskih cesta također povezuje Grad Požegu sa širim prostorom. Ovdje se prvenstveno misli na županijsku cestu Ž4100 koja u smjeru juga, preko Požeške gore, vodi ka Novoj Kapeli dok u smjeru sjevera ova cesta vodi prema Voćinu. Druga županijska cesta važna za područje obuhvata je Ž 4115; ona se odvaja od državne ceste D49 te u smjeru sjevera dolazi na spoj sa županijskom cestom Ž 4101 koja je položena u smjeru istok-zapad i povezana na državne ceste D49 i D51.

Planirane cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima na području Županije su:

- planirani prometni pravac brze ceste Nova Gradiška – Požega – Našice s priključnim pravcem Požega - Velika i Pleternica – Lužani,
- planirani prometni pravac Slavonski Brod – Čaglin - Našice – Donji Miholjac / brodsko - miholjački cestovni smjer,
- planirani prometni pravac brze ceste Stara Gradiška – Okučani – Lipik – Pakrac - Daruvar - Virovitica - Granica Republike Mađarske/ pakračko – okučanski cestovni smjer,
- modernizacija, rekonstrukcija i korekcija potrebnih dijelova trasa svih cesta bez obzira na kategoriju.

Javni prijevoz putnika između jedinica lokalne samouprave nije dovoljno razvijen, kao ni lokalni gradski prijevoz. Razlog je nemogućnost ostvarivanja profitabilnosti takvih međugradskih i međuopćinskih linija zbog malog broja putnika.

Željeznički promet

Na području Županije, postojeće željezničke pruge zadržavaju se u postojećim trasama koje se štite u skladu s posebnim propisima te ih potrebo obnoviti kroz rekonstrukciju i sanaciju tehničkih elemenata, kao i popratnih građevina u funkciji željezničkog prometa (stajališta), a u skladu s planiranim programima razvoja Hrvatskih željeznica.

Područjem Grada prolazi željeznička pruga II. reda.

Zračni promet

Na području Požeško-slavonske županije ne postoji infrastruktura zračnog prometa, osim improviziranih poljoprivrednih uzletišta koja se isključivo koriste u poljoprivredne svrhe.

Vodeni promet

Vodeni promet na području grada Požege nije zastupljen.

Javni prijevoz

Na području Požeško-slavonske županije javni prijevoz putnika između jedinica lokalne samouprave nije dovoljno razvijen, kao ni lokalni gradski prijevoz. Razlog je nemogućnost ostvarivanja profitabilnosti takvih međugradskih i međuopćinskih linija zbog malog broja putnika.

U gradu Požegi javni prijevoz odvija se putem autobusnog i željezničkog prometa. Autobusni javni prijevoz ima ulogu gradskog i međugradskog prijevoza, dok željeznički prijevoz ima funkciju međugradskog prijevoza putnika i tereta.

Javni prijevoz putnika obavlja se na 5 autobusnih linija.

U gradu Požegi registrirane su dvije taksi službe: Javni prijevoz „Gavran“ s voznim parkom od 1 vozila i jednim zaposlenim, te Autotaksi „Eva“ s četiri automobila i jednim kombijem te 5 zaposlenih osoba. Obje službe rade od 0 do 24 sata.

5.2 Telekomunikacije

Telekomunikacijska mreža odnosno elektronička komunikacijska infrastruktura postigla je relativno visok stupanj razvijenosti i prati dostignuća razvijenih država. Obzirom da se u pravilu nalazi u koridorima drugih infrastrukturnih sustava, a i zahvaljujući uvođenju novih tehnologija, odnosno zamjeni postojećih novim, telekomunikacijski sustav ima relativno male zahtjeve za prostorom.

Od jedinica poštanskog prometa na području Grada Požege danas postoje tri poštanska ureda u gradu Požegi.

Opremljenost prostora Grada Požege postrojenjima i uređajima sustava nepokretne telekomunikacijske mreže je vrlo dobra. Od postrojenja danas je u funkciji devet UPS-eva (udaljeni pretplatnički stupanj) i jedna pristupna centrala u gradu Požegi. Svi UPS-evi promatranog područja i pristupna centrala međusobno su povezani optičkim sustavima prijenosa po svjetlovodnim kabelima.

Tablica 30: Popis TK objekata HT-a na području Grada Požege

R.br.	Naziv	Funkcija	Tip	Naselje	Adresa	Smještaj
1.	Požega	TC/PC	AXE-10	Požega	Kamenita vrata 8	Zgrada HT
2.	Požega – Babin Vir	UPS	RSS	Požega	A. G. Matoša 1	Zgrada HT
3.	Bankovci	UPS	RSS	Bankovci	Bankovci bb	Zgrada HT
4.	Požega – Drškovci	UPS	RSS	Drškovci	Braće Radića 1a	Zgrada HT
5.	Golobrdci	UPS	RSS	Golobrdci	Golobrdci 82 a	Zgrada HT
6.	Požega – Praulje	UPS	RSS	Požega	Sv. Leopolda Mandića	Zgrada HT
7.	Požega – Sajmište	UPS	RSS	Požega	B. P. Šubića bb	Zgrada HT
8.	Požega – Varelovac	UPS	RSS	Požega	Vilima Korajca bb	Zgrada HT
9.	Požega – Vidovci	USP	RSS	Vidovci	Orljavka 2	Zgrada HT
10.	Vrhovci	UPM	RSM	Crkveni Vrhovci	Crkveni Vrhovci bb	Kabinet

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Požege

U nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži prenose se osim telefonskog govornog prometa i različiti podaci putem komutirane telefonske mreže (Internet, ISDN).

Pored korisničkih kabela pristupne mreže područjem Grada Požege položeni su još magistralni svjetlovodni kabele koji povezuju županije odnosno veće gradove. Tako se područjem Grada Požege protežu dva međuzupanijska SDH prstena, po kojima je Grad Požega povezana s ostalim županijama i nadređenim centralama u Osijeku i Đakovu.

Prvi međuzupanijski SDH prsten povezuje Đakovo - Požega - Nova Gradiška - Sl. Brod - Županja – Vinkovci - Vukovar - Osijek - Đakovo. Drugi međuzupanijski SDH prsten povezuje Đakovo - Požega - Pakrac - Virovitica - Slatina - Našice - Osijek - Đakovo. Izgrađeni međuzupanijski prstenovi osiguravaju neprekidnost odvijanja telekomunikacijskog prometa na tranzitnom nivou te uspostavljanje novih veza bez ograničenja.

Isto tako na području Grada Požege izvršena je izgradnja sljedećih SDH prstenova:

- prvog županijskog SDH prstena Požega - Brestovac - Velika - Jakšić - Požega
- drugog županijskog SDH prstena Požega - Kula - Čaglin - Pleternica - Požega.

Područje Grada Požege pokriveno je i pokretnom telefonskom mrežom zbog čega postoji više baznih radijskih stanica koje koriste sljedeći operateri pokretne telefonske mreže: T-mobile Hrvatska d.o.o., VIPnet d.o.o. i TELE-2 d.o.o., a isti su zaduženi za izgradnju i upravljanje telekomunikacijskim mrežama više sustava pokretnih komunikacija. Mobilna mreža pokriva sva urbana područja i veća mjesta te glavne ceste. Pokrivenost u ruralnim područjima je oko 90%.

5.3 Komunalna infrastruktura

Stanje komunalne infrastrukture u Požegi je prema zadnjim usporedivim podacima bolje od prosjeka Požeško slavonske županije.

Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav Požege pokriva naselja s područja (Požega, Pleternica i Kutjevo) te pet općina (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol, Kutjevo i Velika). Opskrba vodom na području Požeštine organiziran je u jedinstveni regionalni vodoopskrbni sustav, tzv. "Regionalni vodoopskrbni sustav Požeštine", kojim su definirani glavni pravci povezivanja postojećih, ali i budućih izvorišta i crpilišta s gotovo svim naseljima Požeštine, a bazira se na: tri crpilišta – Zapadno polje, Luka, Veličanka, dva izvorišta – Veličanka, Stražemanka i jedan površinski zahvat na Kutjevačkoj Riki. Postoji i potencijalno crpilište Vesela na području grada Pleternice na kojem su u aluvijalnim naslagama rijeke Orljave izgrađena tri zdenca, ali nisu priključeni na vodoopskrbni sustav. Nažalost, uporaba ovih zdenaca je ograničena zbog nedostatka podržavajuće infrastrukture (npr. distribucijskih i retencijskih sustava). Lokacija je nizvodno od uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Požege, u naseljenom dijelu, uz županijsku cestu Požega - Pleternica Andrijevcima pa korištenje ovog crpilišta ostaje upitno. Ukupna duljina tog sustava iznosi 380 km prijevozno/distribucijskih cjevovoda. Ukupna godišnja potrošnja vode iznosi 2,8 milijuna m³.

Idejnim rješenjem "Regionalnog vodoopskrbnog sustava Požeštine" izrađenim 1997. godine i matematičkom simulacijom alternativnih rješenja definirani su glavni pravci povezivanja postojećih, ali i budućih izvorišta i crpilišta s gotovo svim naseljima Požeštine. Ovaj projekt razmatra period do 2022. godine, a daljnji razvoj vodoopskrbe planira se u dvije faze tako da bi pokrivenost vodoopskrbe stanovništva Požeštine bila 98%, dok bi preostali dio stanovništva i naselja pretežno brdskog dijela rješenja pitanja javne vodoopskrbe bila planirana iz postojećih lokalnih izvora.

Slika 4: Pokrivenost naselja Požeško slavonske županije vodovodom

Izvor: www.Zdravi-gradovi.com.hr

Odvodnja

Odvodnja otpadnih i oborinskih voda riješena je djelomično u gradu Požegi. Kod većine perifernih naselja odvodnja otpadnih voda riješena je putem sabirnih i septičkih jama iz kojih se otpadne vode prelijevaju u vodotoke i dreniraju u podzemlje. U Požegi je izgrađen i centralni uređaji za pročišćavanje otpadnih voda i to 1. stupanj - mehanički stupanj. Neadekvatni odvodno-kanalizacijski sustavi predstavljaju trajnu prijetnju za okoliš.

Zbrinjavanje otpada

Zbrinjavanje komunalnog otpada dio je komunalnog gospodarstva, koje je u nadležnosti Grada Požege, a zbrinjavanje je povjereno komunalnoj tvrtki Tekija d.o.o. Naselja Požega, Vidovci, Dervišaga, Drškovci, Novo Selo, Alaginci, Bankovci, Donji Emovci, Marindvor, Gornji Emovci, Novi Štitnjak, Novi Mihaljevci i Mihaljevci nalaze se u sustavu organiziranog zbrinjavanja otpada čime je pokriveno 81,5% stanovništva Požeštine.

Na području Grada Požege postoji odlagalište Vinogradine koje je u funkciji od 1989. godine i služi za skupljanje i odlaganje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada za požešku regiju. Organiziranim odvozom otpada u Požeštini je obuhvaćeno 81,5% stanovništva. Za odlagalište Vinogradine izrađena je Studija o utjecaju na okoliš, Idejni projekt sanitarnog deponiranja, glavni projekt te izdana građevna dozvola. Površina čestice odlagališta je cca 7,3 ha.

Svi vodozahvati udaljeni su najmanje 6,0 do 28,5 km od lokacije sanitarnog odlagališta otpada Vinogradine. Za sva izvorišta i crpilišta propisane su zone sanitarne zaštite odlukama Županijske skupštine. Geološke, hidrološke i geomehaničke značajke lokacije odlagališta su vrlo povoljne te ne postoji zapreka za smještaj odlagališta na predmetnoj lokaciji.

Odlagalište je udaljeno 6 km od centra Požege. Otpad se odvozi autosmećarima i autopodizačima jedanput tjedno. Navedeno odlagalište svojim kapacitetom zadovoljava potrebe Požeštine do cca 2017. godine.

Godine 2007. donesen je županijski **Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2007.-2015. godine**. Njime se na postojećoj lokaciji odlagališta otpada Vinogradine predlaže se formiranje Županijskog centra za gospodarenje otpadom.

Električna energija

Najveći distributer električne energije u Požegi i Požeško-slavonskoj županiji je Elektra Požega. Distribucijska mreža električne energije iznosi 110 kV i/ili 35 kV.

U sustavu elektroopskrbe cijelo područje Grada Požege opskrbljuje se električnom energijom preko sljedećih transformatorskih postrojenja:

- TS 35/10(20) kV Požega I
- TS 110/35/10 kV Požega

- TS 35/10(20) kV Orljava
- TS 35/10(20) kV Velika.

Na području Grada Požege izgrađeno je 116 transformatorskih postrojenja (TS 10/0,4 kV) ukupne instalirane snage 27.120 kVA. Današnja potrošnja na području grada Požege iznosi 292 MWh po danu. Od visokonaponskih uređaja područjem Grada Požege položena su dva 110 kV dalekovoda TS Požega - TS Nova Gradiška i TS Požega – TS Podvinje (Slavonski Brod), te sljedeći 35 kV dalekovodi: TS Požega - TS Orljava, TS Požega - TS Velika, TS Požega – TS Ferovac i TS Požega - TS Slavonski Brod.

Plin

Distribuciju plina u Požeško-slavonskoj županiji provodi "INA"- Industrija nafte d.d. Zagreb, Naftaplin. Distribucijska plinska mreža pokriva područje Požeške i Pakračko-Lipičke regije, s tim da većina manjih urbanih naselja još nema priključak na plin.

Grad Požega i naselja istočno i zapadno od Požege opskrbljeni su plinom preko mjerno-redukcijske stanice (MRS) Požega smještene sjeveroistočno od grada Požege. Do MRS Požega položen je visokotlačni plinovod iz Čaglina promjera 150 mm i maksimalnog radnog tlaka 50 bara. Većina potrošača napaja se plinom maksimalnog radnog tlaka 3 bara, a samo manji dio potrošača u središnjem dijelu grada Požege napaja se plinom maksimalnog radnog tlaka 100 mbara preko dvije redukcijske stanice (DRS).

Praćenje kakvoće zraka

Kakvoća zraka u Požeško-slavonskoj županiji ne prati se u sklopu državne i lokalne mreže za praćenje kakvoće zraka. Nove planirane mjerne postaje u sklopu državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka nisu predviđene u Požeško-slavonskoj županiji. U Županiji do sada nisu obavljena mjerenja kakvoće zraka, međutim, kako ne postoje značajni izvori onečišćenja (osim prometa uz značajnije prometnice, malih kućanskih ložišta te manjih i srednjih industrijskih postrojenja), može se pretpostaviti da je zrak u Županiji zadovoljavajuće kakvoće i da nije onečišćen.

6 Odgoj, obrazovanje, kultura i šport

6.1 Odgoj i obrazovanje

U obrazovnoj strukturi stanovništva na području Grada Požege najveći udio (52%) zauzima srednjoškolsko obrazovanje koje je steklo 11.451 osoba. Završenu osnovnu školu ima 5.176 stanovnika (23,5%). Broj visokoobrazovanih osoba iznosi 3.479 (15,8%), 1.384 osoba ima završeni stručni studij, a najmanje je osoba s doktoratom (25).

Tablica 31: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, 2011.

Grad Požega	Spol		Ukupno
	M	Ž	
Bez škole	66	324	390
1-3 razreda osnovne škole	45	171	216
4-7 razreda osnovne škole	431	899	1330
Osnovna škola	1981	3195	5176
Srednja škola	6082	5369	11451
Visoko obrazovanje			
Stručni studij	660	724	1384
Sveučilišni studij	1057	1013	2070
Doktor znanosti	16	9	25
Ukupno	1733	1746	3479
Nepoznato	7	14	21
UKUPNO	10 345	11 718	22 063

Izvor: www.dzs.hr

Što se tiče pismenosti stanovništva, u Požegi ima 188 nepismenih osoba. U ukupnom broju nepismenih, 80,9% se odnosi na žene. Postotak u ukupnom stanovništvu je isti kao i u RH (0,8%), i manji nego u Požeško-slavonskoj županiji (1,6%).

Tablica 32: Pismenost stanovništva grada Požege, 2011.

Spol	Ukupno	Svega	
		Nepismeni	Postotak u ukupnom
M	10345	36	0,3
Ž	11718	152	1,2
Ukupno	22063	188	0,8

Izvor: www.dzs.hr

Predškolski odgoj

Na području Grada Požege djeluju 4 vrtića i 2 jaslica u kojima je smješteno oko 550 djece:

- DV "Požega" ("Pod gradom" i "Cvjetna livada")
- DV "Radost"
- DV "Šareni svijet"
- DV "Sv. Leopold Mandić"

Svi vrtići provode program male škole. Osim u vrtićima, program male škole još se provodi u OŠ Dragutina Lermana Brestovac i OŠ Antuna Kanižlića PŠ Vidovci. Igraonice nisu sustavno organizirane, organizira ih povremeno većina vrtića no neki nemaju ni prostornih ni kadrovskih uvjeta za njihovo održavanje.

Tablica 33: Broj učenika u vrtićima u gradu Požegi na dan (2013.)

Ustanova	Broj djece
DV Požega	346
DV Radost	75
DV Šareni svijet	28
DV Leopold Mandić	100

Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Grada Požege djeluju: 4 osnovne škole s 2182 učenika: OŠ Dobriše Cesarića sa 644 učenika u 29 odjeljenja u matičnoj školi, te 11 učenika u 2 kombinirana odjeljenja u područnoj školi Nova Lipa; OŠ Antuna Kanižlića sa 606 učenika (27 odjeljenja) u matičnoj školi, te 92 učenika (5 odjeljenja) u područnoj školi Vidovci, OŠ Julija Kempfa sa ukupno 619 učenika u 31 odjeljenju i Katolička osnovna škola s 210 učenika u 10 odjeljenja.

Tablica 34: Broj učenika i razrednih odjela po osnovnim školama i ukupno u školskoj godini 2012/13

	Broj učenika i odjeljenja										
	I. raz.	II. raz.	III. raz.	IV. raz.	Ukupno I - IV raz.	V. raz.	VI. raz.	VII. raz.	VIII. raz.	Ukupno V - VIII raz.	Sveukupno I - VIII raz.
	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Ukupno	Sveukupno
MATIČNA ŠKOLA ANTUNA KANIŽIĆA	52	55	49	48	204	90	86	107	119	402	606
odjeljenja	2	3	2	2	9	4	4	5	5	18	27
PODRUČNA ŠKOLA VIDOVCİ	25	16	24	27	92					0	92
odjeljenja	1	1	1	2	5					0	5
UKUPNO	77	71	73	75	296	90	86	107	119	402	698
odjeljenja	3	4	3	4	14	4	4	5	5	18	32
MATIČNA ŠKOLA DOBRIŠE CESARIĆA	68	73	66	68	275	85	80	104	100	369	644
odjeljenja	3	3	3	3	12	4	4	5	4	17	29
PODRUČNA ŠKOLA NOVA LIPA	3	1	3	4	11					0	11
odjeljenja	1		1		2						2
UKUPNO	71	74	69	72	286	85	80	104	100	369	655
odjeljenja	4	3	4	3	14	4	4	5	4	17	31
OSNOVNA ŠKOLA JULIJA KEMPFA	62	96	60	67	285	56	96	80	102	334	619
odjeljenja	3	4	3	3	13	3	6	4	5	18	31
KATOLIČKA OSNOVNA ŠKOLA	44	42	43	40	169	41	0	0	0	41	210
odjeljenja	2	2	2	2	8	2	0	0	0	2	10
UKUPNO	254	283	245	254	1036	272	262	291	321	1146	2182
Odjeljenja UKUPNO	12	13	12	12	49	13	14	14	14	55	104

Izvor: Matica osnovnih škola Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta

U školskoj godini 2012/13 je osnovne škole na području grada Požege pohađalo 2182 učenika, u 104 razrednih odjeljenja. Najviše učenika je bilo upisano u OŠ Antuna Kanižića (698) te u OŠ Dobriše Cesarića (655). Najmanje upisanih učenika je imala Katolička osnovna škola. Primjetno je smanjivanje broja učenika tijekom godina, tako u prvim razredima ima 20% učenika manje nego u osmim razredima.

Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Grada Požege djeluje 7 srednjih škola od kojih su dvije gimnazije, jedna umjetnička škola i 4 strukovne škole. Šest škola su javne srednje škole, a jedna je privatna srednja škola s pravom javnosti. U srednjim školama može se upisati 40 različitih programa u

10 obrazovnih sektora u strukovnom obrazovanju te 3 gimnazijska i 2 umjetnička programa. Jedan je program za djecu s teškoćama u razvoju te 15 programa po jedinstvenom modelu obrazovanja za obrtništvo.

Od obrazovnih sektora najveći broj zanimanja se može upisati u sektoru *Poljoprivreda, prehrana i veterina* (8), slijedi sektor *Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija* s 7 zanimanja, sektori *Turizam i ugostiteljstvo* i *Elektrotehnika i računarstvo* s 6 zanimanja, sektor *Ekonomija, trgovina i poslovna administracija* s 4 zanimanja, po 3 zanimanja su u sektorima *Tekstil i koža*, te *Graditeljstvo i geodezija*. Po jedno zanimanje nalazi se u obrazovnim sektorima *Promet i logistika*, *Šumarstvo, prerada i obrada drva* te *Osobne, usluge zaštite i druge usluge*.

Tablica 35: Broj učenika i razrednih odjela po srednjim školama i programima ukupno u šk. godini 2013/14

Škole i programi	I razred		II razred		III razred		IV razred		UKUPNO	
	UKUPNO		UKUPNO		UKUPNO		UKUPNO			
	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika
GIMNAZIJA POŽEGA										
Opća gimnazija	2,00	56	2,00	59	3,00	84	3,00	84	10,00	283
Prirodoslovno-matematička gimnazija	2,00	56	2,00	60	2,00	63	2,00	60	8,00	239
Jezična gimnazija	1,00	28	1,00	31	1,00	31	1,00	26	4,00	116
UKUPNO	5,00	140	5,00	150	6,00	178	6,00	170	22,00	638
EKONOMSKA ŠKOLA POŽEGA										
Ekonomist	0,00	0	0,00	0	0,00	0	2,00	60	2,00	60
Ekonomist	2,00	56	2,00	58	2,00	59	0,00	0	6,00	173
Komercijalist	1,00	28	1,00	28	1,00	30	1,00	26	4,00	112
Upravni referent	1,00	21	0,00	0	0,00	0	0,00	0	1,00	21
Hotelijersko-turistički tehničar	1,00	28	1,00	27	1,00	30	1,00	31	4,00	116
Prodavač	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0
Prodavač	1,00	29	1,00	25	1,00	29	0,00	0	3,00	83
UKUPNO	6,00	162	5,00	138	5,00	148	4,00	117	20,00	565
GLAZBENA ŠKOLA POŽEGA										
Glazbenik - program srednje škole		24	1,00	23	1,00	19	1,00	18	3,00	84
Glazbenik - pripremna naobrazba		19	1,00	7					1,00	26
UKUPNO	0,00	43	2,00	30	1,00	19	1,00	18	4,00	110
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENA ŠKOLA										
Agroturistički tehničar	0,50	14	1,00	29	1,00	29	1,00	28	3,50	100
Veterinarski tehničar	1,00	27	1,00	25	1,00	31	1,00	22	4,00	105
Poljoprivredni opći tehničar	0,50	15	1,00	27	1,00	21	1,00	28	3,50	91
Prehrambeni tehničar	1,00	29	1,00	24	1,00	23	1,00	26	4,00	102

Škole i programi	I razred		II razred		III razred		IV razred		UKUPNO	
	UKUPNO		UKUPNO		UKUPNO		UKUPNO			
	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika
Mehaničar poljoprivredne mehanizacije	1,00	27	1,00	24	1,00	18			3,00	69
Pekar - JMO	0,50	15	0,50	13	0,50	18			1,50	46
Mesar - JMO	0,50	14	0,50	14	0,50	4			1,50	32
Pomoćni cvjećar - TES	1,00	7	1,00	8	1,00	6			3,00	21
UKUPNO	6,00	148	7,00	164	7,00	150	4,00	104	24,00	566
TEHNIČKA ŠKOLA POŽEGA										
Računalni tehničar za strojarstvo	0,00	0	0,00	0	0,00	0	1,00	19	1,00	19
Računalni tehničar za strojarstvo	1,00	23	1,00	32	1,00	21	0,00	0	3,00	76
Elektrotehničar	1,00	27	1,00	31	1,00	27	1,00	29	4,00	114
Tehničar za elektroenergetiku	1,00	22	1,00	28	0,00	0	0,00	0	2,00	50
Tehničar za računalstvo	1,00	28	1,00	31	1,00	28	1,00	28	4,00	115
Tehničar za mehatroniku	0,00	0	0,00	0	0,00	0	1,00	23	1,00	23
Tehničar za mehatroniku	1,00	28	1,00	30	1,00	23	0,00	0	3,00	81
Tehničar za telekomunikacije	0,00	0	0,00	0	1,00	23	1,00	21	2,00	44
Tokar - JMO	0,50	14	0,50	14	0,34	6			1,34	34
Strojobravar - JMO	0,50	14	0,50	14	0,33	13			1,33	41
Alatničar - JMO	0,00	0	0,00	0	0,33	4			0,33	4
Autolimar - JMO	0,50	12	0,50	5	0,50	4			1,50	21
Automehaničar - JMO	0,50	18	0,50	13	0,50	6			1,50	37
Elektroinstalater - JMO	0,33	6	0,33	9	0,33	5			0,99	20
Autoelektričar - JMO	0,33	10	0,33	7	0,33	10			0,99	27
Elektromehaničar - JMO	0,34	11	0,34	8	0,34	9			1,02	28
UKUPNO	8,00	213	8,00	222	8,00	179	5,00	120	29,00	734
OBRTNIČKA ŠKOLA POŽEGA										
Arhitektonski tehničar	1,00	30	1,00	24	1,00	28	1,00	25	4,00	107
Modni tehničar	1,00	29							1,00	29
Odjevni tehničar							1,00	22	1,00	22
Odjevni tehničar			1,00	21	1,00	22			2,00	43
Konobar - klasični model obrazovanja	0,50	15							0,50	15
Kuhar - klasični model obrazovanja	0,50	15							0,50	15
Kuhar - JMO			0,50	16	1,00	33			1,50	49
Konobar - JMO			0,50	16	1,00	27			1,50	43
Stolar - JMO	1,00	19	1,00	28	1,00	18			3,00	65
Zidar - JMO	0,26	6	0,26	7	0,28	7			0,80	20
Tesar - JMO	0,30	7	0,33	9	0,36	9			0,99	25
Soboslikar-ličilac - JMO	0,44	10	0,41	11	0,36	9			1,21	30
Krojač - JMO	1,00	25	1,00	28	1,00	18			3,00	71
Turističko-hotelijski komercijalist	1,00	30	1,00	31	1,00	29			3,00	90

Škole i programi	I razred		II razred		III razred		IV razred		UKUPNO	
	UKUPNO		UKUPNO		UKUPNO		UKUPNO			
	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika	Razrednih odjela	učenika
UKUPNO	7,00	186	7,00	191	8,00	200	2,00	47	24,00	624
KATOLIČKA KLASIČNA GIMNAZIJA POŽEGA S PRAVOM JAVNOSTI										
Klasična gimnazija	1,00	17	1,00	25	2,00	50	2,00	44	6,00	136
Opća gimnazija	1,00	28	1,00	26	0,00	0	0,00	0	0,00	54
UKUPNO	2,00	45	2,00	51	2,00	50	2,00	44	8,00	190
UKUPNO	34	937	36	946	37	924	24	620	131	3427

Izvor: Matica srednjih škola Ministarstva znanosti obrazovanja i športa

U školskoj godini 2013/14 je u srednje škole na području grada Požege upisano 3427 učenika, koji su raspoređeni u 131 razrednih odjela. Najviše učenika pohađa Tehničku školu (734) koja ima 29 odjela, te Gimnaziju (638) koja ima 22 odjela.

Najveći broj učenika upisan je u strukovno obrazovanje 72,6%, gimnazijske programe pohađa 24,2% a umjetničke programe 3,2%. Gledajući prema obrazovnim sektorima u strukovnom obrazovanju najveći broj učenika upisan je obrazovni sektor *Poljoprivreda, prehrana i veterina* (16,5%), slijedi *Ekonomija, trgovina i poslovna administracija* (13,10%), *Elektrotehnika i računarstvo* (10,3%), *Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija* (9,8%), *Turizam i ugostiteljstvo* (9,6%), *Tekstil i koža* (4,8%), *Graditeljstvo i geodezija* (4,4%), *Šumarstvo, prerada i obrada drva* (1,9%), *Promet i logistika* (1,3%) i najmanje je u obrazovnom sektoru *Osobne, usluge zaštite i druge usluge* (0,9%).

Đački dom Požega

Đački dom u Požegi je ustanova je u djelatnosti srednjeg školstva u kojoj se učenicima osiguravaju odgojno-obrazovni rad, smještaj i prehrana tijekom pohađanja srednjoškolskog obrazovanja. Đački dom je samostalna ustanova od 1992. godine. Ovom ustanovom koriste se učenici srednjih škola koji se školuju izvan mjesta svog boravka. Na raspolaganju korisnicima stoje suvremeno opremljene spavaonice, učionice, dnevni boravak, knjižnicu, informatički kabinet, fitness studio, odbojkaško igralište, stolove za stolni tenis i sl. Trenutno je u domu smješteno 120 učenika od I - IV razreda srednjih škola te zaposleno 23 djelatnika.

Visoko obrazovanje

Veleučilište u Požegi je jedina visokoškolska obrazovna ustanova u Požegi, osnovano je 1998. godine. Na Veleučilištu se godišnje školuje oko 2000 studenata Na Veleučilištu postoje dva odjela. Društveni odjel sa studijskim programima: stručni studij računovodstva, stručni studij trgovine, upravni studij te specijalistički studij trgovinsko poslovanje. Poljoprivredni odjel sa studijskim programima: stručni studij Vinogradarstvo, vinarstvo i voćarstvo te stručni studij Prehrambene tehnologije.

Cilj studiranja na studijima Veleučilišta u Požegi je da se studenti odmah poslije studija uključe u suvremene gospodarske tokove te sve poslovne i radne procese s područja biotehničkih i društvenih djelatnosti, dok je misija Veleučilišta stvaranje, razvoj i prenošenje znanja koje će pridonijeti osobnom, gospodarskom i društvenom razvoju te učiniti pojedince, tvrtke i državu konkurentnijima u globalnoj tržišnoj utakmici.

Tablica 36: Studijska usmjerenja Veleučilišta Požega i predviđen broj upisnih mjesta za akademsku godinu 2014/15

Stručni prediplomski studiji				Sveukupno
	Broj redovnih studenata	Broj stranih državljana	Broj izvanrednih studenata	
Prehrambena tehnologija	50	5	30	85
Računovodstvo	70	5	60	135
Trgovina	60	5	60	125
Upravni studij	80	5	100	185
Vinogradarstvo – vinarstvo – voćarstvo	40	5	30	75
Ukupno	300	25	280	605

Izvor: www.postani-student.hr

Grad Požega za studente koji studiraju izvan grada svake godine dodjeljuje stipendije. Pravo sudjelovanja na javnom natječaju kojeg objavljuje grad početkom akademske godine imaju studenti koji:

- imaju prebivalište na području Grada Požege,
- studiraju izvan mjesta prebivališta (izvan Grada Požege)
- imaju status redovitog studenta
- imaju hrvatsko državljanstvo
- nisu korisnici druge stipendije ili studentskog kredita.

Za akademsku godinu 2013/14 grad dodjeljuje 12 stipendija u iznosu od 850,00 kn.

Obrazovanje odraslih

Razvoj i provođenje programa cjeloživotnog učenja za odrasle predstavlja jednu od strateških mjera Županije kojom se nastoji povećati njena konkurentnost kroz jačanje ljudskih

potencijala sa svrhom poboljšanja obrazovne strukture stanovništva te njihovog položaja na tržištu rada.

U programima koje izvode srednje škole broj polaznika je zanemariv jer se polaznici uglavnom okreću učilištima za obrazovanje odraslih u kojima je obrazovni proces fleksibilniji i više prilagođen obrazovnim potrebama odraslih. Tradicionalno najtraženiji programi jesu oni za učenje stranih jezika, najrazličitiji programi informatičkih znanja i vještina te programi za završavanje četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja. Tijekom 2010. godine u programe za obrazovanje odraslih ukupno je bilo uključeno oko 1.000 polaznika.

Tablica 37: Ustanove za obrazovanje odraslih u Požeško-slavonskoj županiji

Naziv ustanove	Mjesto	Programi
Ekonomska škola	Požega	izvodi sve programe koje ima u redovnom obrazovanju
Obrtnička škola	Požega	izvodi sve programe koje ima u redovnom obrazovanju
Tehnička škola	Požega	Trogodišnji programi koje ima u redovnom obrazovanju, elektrotehničar, strojarski tehničar te stručno osposobljavanje za CNC operatera
Učilište Link	Požega	Strani jezici te brojni programi za obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikaciju
PUO Obris	Požega	Osnovna škola za odrasle te brojni programi za obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikaciju
Učilište Maestro	Požega	Osnovna škola za odrasle, obrazovanje i osposobljavanje u informatičkim zvanjima i zanimanjima
Praktikum d.o.o.	Požega	Škola stranih jezika
OŠ D.Cesarića	Požega	Osnovna škola za odrasle
Elektrotehnički fakultet Osijek	Požega	Informatički tečajevi

Izvor: Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije za razdoblje od 2011. do 2013. godine, dostupno na: www.panora.hr, (31.1.2014)

Informatizacija stanovništva

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, kada se radi o informatičkoj pismenosti, 52,6% stanovnika je upoznato s obradom teksta (Požeško slavonska županija 45%), 45% sa tabličnim izračunima (Požeško slavonska županija 37,7%), 53,2% se zna koristiti elektroničkom poštom (Požeško slavonska županija 44,2%), a 57,8% se koristi internetom (Požeško slavonska županija

50%). Iz ovoga se može zaključiti kako je uglavnom polovina stanovništva Požege informatički pismena. Informatička pismenost stanovnika Požege je nešto veća nego informatička pismenost stanovništva Požeško slavonske županije.

Tablica 38: Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti, 2011.

	Grad Požega			Požeško slavonska županija		
	Spol		Ukupno	Spol		Ukupno
	M	Ž		M	Ž	
Obrada teksta						
Da	6328	6245	12483	16137	15374	31511
Ne	4952	6217	11169	17452	20917	38369
Nepoznato	34	36	70	115	98	213
Tablični izračuni						
Da	5399	5269	10668	13631	12768	26399
Ne	5783	7190	12973	19936	23511	43447
Nepoznato	42	39	81	137	110	247
Korištenje el. poštom						
Da	6393	6217	12610	16043	14922	30969
Ne	4797	6244	11041	17537	21363	38900
Nepoznato	34	37	71	124	37	228
Korištenje internetom						
Da	6959	6763	13722	18203	16817	35020
Ne	5694	4227	9921	15355	19447	34802
Nepoznato	38	41	79	146	41	73
Ukupno	11244	12498	23722	33704	36389	70093

Izvor: www.dzs.hr

6.2 Kultura

Kulturna baština

Zaštita kulturne baštine na području Grada u nadležnosti je Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture u Požegi. Uz veliki broj zaštićenih pojedinačnih arheoloških i graditeljskih objekata na području grada Požege izvan uže zaštićene gradske jezgre registriran je dosada tek manji broj arheoloških lokaliteta. Zasebne povijesne sklopove čine kompleks Poljoprivredne škole s pripadajućim građevinama i česticama, kompleks Kaznenog zavoda, stare zgrade Vojarne, Kirov mlin. Brojne su povijesne građevine koje se nalaze izvan registrirane povijesne cjeline, a koje su zbog svoje povijesne, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti bitan čimbenik slike grada, pa ih je zbog toga potrebno čuvati. Posebnu skupinu građevina čine zgrade industrijske arhitekture i moderne arhitekture, čija je valorizacija od strane službe zaštite tek započeta. Nameće se nužnost integralnog čuvanja vrijednijih i očuvanih primjera. U tu skupinu svakako ulazi zgrada tvornice Zvečevo, automehaničarska radionica Bleizifer, zgrada stare klaonice, Planićeva zgrada Šumarije, kino Central, ... Groblja i grobne građevine dio su urbane i povijesne strukture i slike grada pa ih je potrebno očuvati u njihovim granicama i nakon prestanka aktivnog korištenja kao mirnih zelenih oaza. To su groblja Sv. Ilije, Sv. Elizabete, Pravoslavno groblje i Židovsko groblje. Odnos prema prirodnom i humaniziranom krajobrazu jedna je od ključnih vrijednosti odrednica povijesne jezgre Požege.

Jezgra grada Požege arheološki je srednjevjekovni lokalitet stoga na ovom području nisu dozvoljeni nikakvi radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, a bez prethodno utvrđenih uvjeta zaštite te prethodnog odobrenja nadležnog Konzervatorskog odjela.

Tablica 39: Lista zaštićenih i preventivno zaštićenih kulturnih dobara na području Grada Požege

Br.	Naziv	Oznaka dobra
1	Arheološka zona Ugarina	P-3161
2	Atelje Miroslava Kraljevića, Trg sv. Trojstva 15	Z-4242
3	Biblioteka franjevačkog samostana u Požegi	Z-5066
4	Crkva sv. Duha s franjevačkim samostanom	Z-407
5	Crkva sv. Lovre	Z-406
6	Crkveno pučko pjevanje	Z-5405
7	Gradski muzej Požega - muzejska građa	Z-3807
8	Inventar crkve sv. Duha	Z-2291
9	Inventar frizerskog salona (brijačnice) za muškarce	Z-6094
10	Inventar katedrale sv. Terezije Avilske	Z-2290

Br.	Naziv	Oznaka dobra
11	Kapela sv. Filipa i Jakova	Z-2908
12	Kapela sv. Roka	Z-408
13	Katedrala sv. Terezije Avilske	Z-413
14	Knjižni fond profesorske knjižnice	ROS-157
15	Kolegij Isusovaca	Z-409
16	Kompleks arheološkog nalazišta unutar gradskog područja	ROS-491
17	Kompleks Poljoprivredne škole (Ratarnica), Ratarnička 3	Z-3692
18	Kulturno-povijesna cjelina grada Požege	Z-2798
19	Kužni pil sv. Trojstva	Z-410
20	Magistratski kompleks, Trg Sv. Trojstva 1-3	Z-3190
21	Orgulje iz katedrale sv. Terezije Avilske	Z-4179
22	Orgulje u crkvi sv. Lovre	Z-1129
23	Orgulje u crkvi Svetog Duha	Z-4612
24	Palača Hranilović, Lermanova 8	Z-2808
25	Palača Velikog župana, Županijska 9	Z-3189
26	Požeški vinogradarski običaj - Grgurevo	Z-3614
27	Spomenik fra Luki Ibrišimoviću Sokolu	Z-6218
28	Stara svilana "Thallerova kuća", Trg M. Peića 3	Z-2812
29	Sudska palača, Ulica sv. Florijana 02	Z-2197
30	Zgrada "Prve požeške štedionice", A. Kanižlića 1	Z-2810
31	Zgrada apoteke, Županijska 2	Z-4237
32	Zgrada Arch, Ulica Matice Hrvatske 26	Z-3691
33	Zgrada Bauer, A. Kanižlića 7	Z-3188
34	Zgrada bivšeg kina "Central", Lermanova 1	Z-2811
35	Zgrada bivšeg restorana "Mislav", F. Cirakyja 12	Z-2904
36	Zgrada Ciraky, A.Kanižlića 11 i 13	Z-4241
37	Zgrada dr. Archa, Trg sv. Trojstva 13	Z-4238
38	Zgrada FINA-e, Trg Sv. Trojstva 19	Z-2813
39	Zgrada Gabrielli, Sv. Florijana 3	Z-2814
40	Zgrada Gradskog muzeja, Ulica Matice Hrvatske 1	Z-411
41	Zgrada Horvat, Trg sv. Trojstva 10	Z-4239

Br.	Naziv	Oznaka dobra
42	Zgrada Isusovačke gimnazije, Trg sv. Trojstva 16 i 17	Z-2906
43	Zgrada katastra, Županijska 11	Z-3185
44	Zgrada Kazališne kavane, Trg sv. Trojstva 20	Z-2905
45	Zgrada Klesinger, Trg Sv. Trojstva 4	Z-2816
46	Zgrada Koydl, Lermanova 6	Z-2588
47	Zgrada Kraljević, Pod gradom 3	Z-2587
48	Zgrada Kušević, Trg Sv. Trojstva 7	Z-4240
49	Zgrada Lerman, Lermanova 4	Z-2589
50	Zgrada Malčić, Ulica Matije Gubca 1	Z-3694
51	Zgrada Mokriš - Grgić, A. Kanižlića 9	Z-3187
52	Zgrada nekadašnje "Tvornice pokućstva Hinka Stipanića", Ulica Matice hrvatske 13	Z-3696
53	Zgrada nekadašnjeg svratišta "Kruni", Županijska 15 i 17	Z-3186
54	Zgrada O.Š. "Antuna Kanižlića", Antuna Kanižlića 2	Z-2907
55	Zgrada Prve gradske bolnice, Vučjak 34	Z-2815
56	Zgrada Reiss, Ulica Matice hrvatske 12	Z-3695
57	Zgrada Sablek, Ulica Matice hrvatske 18	Z-3693
58	Zgrada Samardžija, Lermanova 10	Z-2809
59	Zgrada Wolf, Pape Ivana Pavla II 2	Z-2590
60	Zgrada, Županijska 19	Z-3184
61	Židovsko groblje	Z-3191
62	Županijska palača, Županijska 7	Z-412

Kulturne ustanove grada

- **Gradsko kazalište Požega**

Gradsko kazalište Požega osnovano je odlukom Gradskog vijeća Požege krajem prosinca 1994., a svečano je otvoreno 10. ožujka 1995. godine predstavom Zvonimira Bajsica " Gle kako dan lijepo počinje" u režiji Ivice Plovanića.

Gradsko kazalište Požega započelo je s radom redovitim repertoarom za djecu i odrasle, sastavljenom uglavnom od predstava gostujućih kazališta. S obzirom na to da nema vlastiti ansambl, kazalište je vlastitu produkciju gradilo temeljem spajanja stručnih kazališnih gostiju (pedagoga, redatelja, dramaturga, scenografa), požeških amatera i bogate literarne baštine

požeštine. Tako su nastale predstave koje su po cijeloj Hrvatskoj pronosile dobar glas o buđenju vlastite kazališne svijesti Požege. U jednoj sezoni Gradsko kazalište Požega odigra ukupno na vlastitim daskama, ali i gostujući po Hrvatskoj, oko 130 predstava.

Radom Male škole kazališta (MŠK) i Srednjoškolske kazališne družine (SKAD) kazalište stvara vlastite glumačke potencijale, no isto tako stvara i odgaja kazališnu publiku. Ovakvim pedagoškim radom koji za pojedine polaznike traje i do 12 godina kazalište uspijeva iz svoje sredine svake godine uputiti na Akademiju bar poneko novo ime koje se tijekom godina potvrđuje na hrvatskoj dramskoj sceni.

- **Gradska knjižnica i čitaonica**

Čitaonica je osnovana 1845. godine pod latinskim nazivom „**Lectoria societas**“, tj. Čitaoničko društvo. Svojim radom utjecala je na razvoj narodnog pokreta i vrlo brzo promijenila ime u Narodna čitaonica.

U okviru Čitaonice se 1876. godine osnovala i knjižnica. Čitaonica postaje glavni pokretač kulturnih i humanitarnih događanja u Požegi. Narodna čitaonica je 1904. godine promijenila ime u Hrvatska čitaonica.

Poslije Drugog svjetskog rata Knjižnica svoj rad otpočinje 17. svibnja 1951. godine kao budžetska ustanova NOO Požega pod nazivom Gradska knjižnica i čitaonica. 1961. godine mijenja naziv u Narodna knjižnica i čitaonica te postaje samostalna ustanova. Ovu samostalnost gubi 1980. godine i ujedinjuje se u Centar za kulturu i obrazovanje. Uspostavom nove demokratske vlasti 1991. godine ponovno postaje samostalna ustanova pod nazivom Gradska knjižnica i čitaonica Požega.

Knjižnica ima više od 3000 korisnika, sadrži gotovo 77 000 svezaka knjiga i više od 8 000 svezaka neknjižne građe.

- **Gradski muzej Požega**

Gradski muzej osnovan je 6. prosinca 1924. godine zaslugom Julija Kempfa, istaknutog Požežanina, povjesničara, autora prve monografije o Požegi i Požeškoj županiji, prosvjetnog djelatnika, sudionika u javnom životu grada i gradonačelnika. Po svom tipu, Gradski muzej je zavičajni i kompleksni. Sadrži četiri odjela (Arheološki, Povijesni, Povijesno-umjetnički s galerijom i Etnološki) koji skrbe o 16 zbirki sa oko 30- tak tisuća predmeta. Kroz svoju povijest Muzej je promijenio nekoliko lokacija u užem dijelu grada, uključujući i prvi stalni postav u Županijskoj palači. Zalaganjem profesora Antuna Bauera Grad je kupio 1953. g. za muzej reprezentativnu baroknu trgovačku građansku kuću Krauss s početka 18. st. koja je i zaštitni znak Muzeja. Kako se povećava djelatnost i količina građe, Muzej se vremenom proširio na građansku kuću Spitzer s početka 20. stoljeća na Trgu Svetog Trojstva, te građansku kuću s početka 20. stoljeća u ulici Matice Hrvatske. Kroz posljednjih petnaestak godina Muzej je promijenio čak sedam privremenih verzija stalnog postava, pokušavajući u trošnom prostoru

pronaći najadekvatnije mjesto za prezentaciju povijesne i kulturne vrijednosti Požege i Požeštine.

Kao kulturna konstanta Grada Požege i Požeštine, poslije više od osamdeset godina Gradski muzej u Požegi na pragu je realizacije velikog, sveobuhvatnog stalnog postava na oko 1 690 m², koji kompleks od tri reprezentativne zgrade u srcu grada kružnim tokom povezuje kroz četiri etaže zanimljivom muzeološkom koncepcijom.

Tablica 40: Broj posjeta Gradskom muzeju Požega (2012. i 2013.)

Godina	2012.	2013.
Broj posjeta	6.228	10.000

Izvor: Gradski muzej Požega, <http://www.gmp.hr/>

- **Arhivska djelatnost**

Arhivska služba od posebnog je državnog interesa, a arhivsko gradivo pod posebnom je zaštitom prema odredbama Zakona o zaštiti arhivskog gradiva i arhivima. U Požegi se nalazi arhiv Slavonski Brod (osnovan 1959. g.) - odjel Požega u kojem se pohranjuje arhivska građa Požege i Požeštine. Odjel u Požegi ima 363 arhivska fonda i zbirke sa 962,69 d/m arhivskog gradiva. Na području Požeško-slavonske županije Arhiv vrši nadzor nad 140 stvaratelja i 135 imatelja arhivskog i registraturnog gradiva s ukupno 4.490 d/m gradiva. Kronološki se arhivsko gradivo odnosi na razdoblje od 1724. do 1990. g. Najstariji su fondovi: Gradsko poglavarstvo Požega, Požeška gimnazija, Požeška županija, Arhivalije požeških cehova, Kraljevska kotarska oblast u Požegi, Sudbeni stol Požege, Kotarski sud Požege, te bogato arhivsko gradivo prosvjetnih, znanstvenih, kulturnih ustanova te gospodarskih udruženja. Osnovne poslove arhivske djelatnosti za požeško područje obavlja Odjel u Požegi s 4 arhivska djelatnika.

- **Gradske udruge**

Na području grada Požege registrirano je 340 udruga građana. Od njih, najbrojnije su sportske udruge (128 registriranih, oko polovice aktivnih, vidjeti poglavlje Šport), a zatim slijede udruge koje se bave kulturno – umjetničkom djelatnošću (22 registrirane udruge, vidjeti poglavlje Kulturno-umjetnički amaterizam).

Uz njih, na području grada Požege djeluje i 16 udruga namijenjenih osobama s invaliditetom, od kojih su najaktivnije: "MI" udruga roditelja djece s posebnim potrebama, Udruga gluhih i nagluhih osoba Požeško-slavonske županije, Udruga roditelja djece oboljele i liječene od malignih bolesti "Pčelica" Požeško-slavonske županije, Udruga za razvoj i unapređenje pomagala i kvalitete življenja osoba s invaliditetom Grada Požega i Požeško-slavonske županije te Udruga osoba s invaliditetom grada Požege i Županije Požeško – slavonske.

Poljoprivredni proizvođači organizirani su kroz ukupno 15 udruga uzgajivača različite stoke (svinja, konja, pčela) ili proizvođača različitih proizvoda (ekološki proizvođači, gljivari, kulenari, vinogradari, proizvođači jabuka i slično).

Među ostale udruge ubrajaju se vatrogasna društva, ekološke udruge te ostala interesna udruženja (informatičara, strukovna udruženja i slično).

- **Vjerske zajednice**

Na području grada Požege djeluju slijedeće vjerske zajednice:

- Požeška biskupija
- Župa Sv. Duha
- Župa Sv. Terezije Avilske
- Župa Sv. Leopolda Mandića
- Župa Ivana Krstitelja
- Pravoslavna crkva
- Kršćanska adventistička crkva
- Baptistička crkva Požega
- Centar za hagioterapiju Požega.

Kulturno-umjetnički amaterizam

Kulturno-umjetnička društva i ostale udruge su osnovni nositelji i organizatori glazbenih priredbi, folklor i ostalih manifestacija koje su bitan čimbenik očuvanja i njegovanja slavonske glazbene scenske tradicije i narodnih običaja te očuvanja nacionalnog identiteta uopće. Na području Grada djeluju sljedeća kulturno-umjetnička društva i udruge: Gradsko kulturno umjetničko društvo Požega, Društvo "Sveti Grgur", GFR Film – video, Gradska glazba "Trenkovi panduri", KUD "Požeška dolina", Savez puhačkih orkestara Slavonije i Baranje, Udruga mladih "Požar", Udruga za promociju civilizacijskih kulturnih vrijednosti "Požežani", Zajednica kulturnih udruga Požeško-slavonske županije.

Informiranje

Na području informiranja djeluje nekoliko javnih medija:

- "Miroslav Kraljević" – društvo za informiranje s ograničenom odgovornošću Županijski radio Požega,
- "Džoni" d.o.o. Požega – Radio "Valis Aurea",
- HRTV Zagreb, - HRV Dopisništvo Požega,
- Poljoprivredna TV - prva hrvatska poljoprivredna televizija s naglaskom na grad Požegu i Požeško - slavonsku županiju,
- 034portal.hr - požeško-slavonski online dnevnik
- Kronika požeško – slavonska – neovisni tjednik za područje Požeško – slavonske županije.

6.3 Šport

Sport u Požegi ima dugu i bogatu tradiciju. Već krajem devetnaestog i početkom dvadesetog stoljeća osnivaju se prva sportska društva i klubovi. Prva sportska društva i klubovi u Požegi se

pojavljaju samo nekoliko godina poslije Zagreba i ostalih većih gradova u Hrvatskoj što pokazuje kulturni nivo Požege i zanimanje mladih za šport koje su zadržali do danas.

Najstarije sportsko društvo je Građansko streljačko društvo koje je osnovano 1871. Biciklističko društvo "Lastavica" osnovano je 1897. Prvi biciklistički klub osnovan je 1912. Planinarsko društvo osnovano je 1898., a gimnastički i klizački klub 1905. Prvi teniski klub osnovan je 1911., a prvo igralište tenisa izgrađeno je još 1894. Prvi atletski klub osnovan je 1911. godine. Gimnastičko društvo "Hrvatski Sokol" osnovano je 6. travnja 1905., a malo kasnije 1912. izgrađena je "Sokolana" koja ima grijanu dvoranu i garderobe te sprave za vježbače koji su uglavnom bili članovi Sokola.

Nogomet se u Požegi organizirano igra od 1908. kada poznati književnik Josip Pavičić donosi prvu nogometnu loptu u grad, a početkom te godine požeški srednjoškolci osnovali su i prvi nogometni klub pod imenom "Nogometni klub seniora".

Dva kluba koja su ostavila najviše traga u požeškom nogometu tog doba su "Građanski", osnovan 1923. i "Radnički", osnovan 1931. Početkom drugog svjetskog rata oba kluba prestaju s radom. Nakon rata osnovano je "Jedinstvo" 1946., a "Radnički" se ponovo osniva 1954. Oba kluba prestaju s djelovanjem 1964. Kada se osniva se nogometni klub Slavonija. Nogometni klub "Slavonija" postoji i danas. Dvije godine ranije, 1962. osnovan je i NK "Požega", koji djeluje i danas.

Šah se u Požegi organizirano igra od 1931., a prvi "Šah –klub" je osnovan 1934. godine. Prvo ribolovno društvo je osnovano 1938. pod imenom "Sportsko ribarsko društvo", a organiziraniji rad počinje 1953. kada je osnovano Sportsko ribolovno društvo "Šaran".

Među prvima u Slavoniji Požežani su imali gimnastičku dvoranu koja je otvorena 1. prosinca 1940. (današnja Gimnastička dvorana "Sokol") te atletski stadion izgrađen 1950. (na mjestu današnje "Nove Gimnazije" (uništen 1998). Plivački bazen olimpijskih dimenzija otvoren je 1953. (na današnjem mjestu), a nogometni stadion kraj Orljave na kojem i danas nastupa ŠNK "Slavonija", 1954.

Plivački klub osnovan je 16. srpnja 1953. Stolnoteniski klub "Požega" je osnovan također 1953. godine. Prvi auto-moto klub osnovan je 1946., a prve moto-utrke na požeškim ulicama održane su 1951. godine.

Prvi košarkaški klub osnovan je 1947. pod imenom KK "Jedinstvo". Klub je prvo imao žensku ekipu a malo kasnije i mušku. Iste godine izgrađeno je i prvo košarkaško igralište Rukomet je u svom razvojnem putu nekoliko puta bitno mijenjao svoja pravila. Između dva svjetska rata bila je popularna hazena koja kod nas dolazi iz Češke. Prvi hazena klub osnovan je u Požegi 1932. u sastavu ŠK "Radnički". Poslije rata dominira veliki rukomet da bi ga uskoro zamijenio mali rukomet kakav se igra i danas. Za razvoj rukometa u Požegi posebno je značajna 1961. kada se početkom kolovoza osniva RK "Požega" i prelazi s nogometnog igrališta na stadion malih sportova u Grabriku.

Uz košarkaše i rukometaše na novom stadionu nastupaju tenisači, stolnotenisači, hokejaši, klizači a koriste ga i ostali požeški sportaši. Stadion malih sportova dobio je 1964. asfaltnu

podlogu, a 1965. izgrađene su svlačionice. Te 1965. godine osniva se i Sportsko društvo "Požega" u koje ulaze klubovi koji u svom nazivu nose ime grada Požege.

Zbog svega toga Požega je 1965. i 1966. proglašena sportskim gradom i najboljom općinom na nivou države. Nešto kasnije, na stotu godišnjicu Građanskog streljačkog društva 1971. godine, Požežani su dobili modernu streljanu ,a 27. srpnja 1975. održane su prve utrke na modernom autodromu "Glavica".

Grad Požega je osnivač Požeškog sportskog saveza u koji je uključeno pedesetak športskih udruga sa područja grada. Požeški sportski savez stručno i financijski pomaže rad tih udruga, održava sportske objekte i potiče mladež na bavljenje športom organiziranjem sportskih škola (plivanja, nogometa, košarke, rukometa i dr.).

Tablica 41: Popis sportskih klubova Požege

	Kategorija	Naziv
1	Nogomet	NOGOMETNI KLUB "SLAVONIJA"
2		NOGOMETNI KLUB "POŽEGA"
3		NOGOMETNI KLUB "DINAMO" VIDOVC
4		NOGOMETNI KLUB "CROATIA" MIHALJEVCI
5		NOGOMETNI KLUB "PARASAN" GOLOBRDCI
6		NOGOMETNI KLUB "LIPA" STARA LIPA
7	Mali nogomet	MALONOGOMETNI KLUB "POŽEGA 2000"
8		MALONOGOMETNI KLUB "PUNI KRUG"
9		MALONOGOMETNI KLUB "BIJELA KUĆA"
10		MALONOGOMETNI KLUB "BONITA"
11		MALONOGOMETNI KLUB "HALO 92"
12		MALONOGOMETNI KLUB "INTER-NOVA"
13		MALONOGOMETNI KLUB "LIBERTAS"
14	Rukomet	ŽENSKI RUKOMETNI KLUB "POŽEGA"
15		RUKOMETNI KLUB "POŽEGA"
16	Košarka	ŽENSKI KOŠARKAŠKI KLUB "POŽEGA"
17		KOŠARKAŠKI KLUB "POŽEGA"
18	Tenis	ŠPORTSKI TENISKI KLUB "POŽEGA"
19		TENISKI KLUB "PRO-AS"
20		TENISKI KLUB "CENTAR"
21	Stolni tenis	STOLNOTENISKI KLUB "POŽEGA"
22	Badminton	BADMINTON KLUB "POŽEGA"
23	Plivanje	PLIVAČKI KLUB "POŽEGA"
24	Atletika	ATLETSKI KLUB "POŽEGA"
25		GIMNASTIČKO DRUŠTVO "SOKOL"
26	Planinarenje	HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO "SOKOLOVAC"
27	Borilačke vještine	JUDO KLUB "JUDOKAN SPIN VALIS"
28		KLUB BORILAČKIH VJEŠTINA "BUSSHIDO"
29		TAEKWONDO KLUB "GIMNAZIJA"
30		AIKIDO KLUB "AIKIKAI"
31		TJELOGRADITELJ "BODY ART"

	Kategorija	Naziv
32	Streljaštvo	GRAĐANSKI STRELJAČKO DRUŠTVO " POŽEGA "
33		STRELJAČKI KLUB "POŽEGA"
34	Šah	GRADSKI ŠAHOVSKI KLUB "POŽEGA"
35	Automobilizam	MOTO KLUB "POŽEGA PROMET"
36		AUTO MOTO KARTING KLUB "POŽEGA"
37	Aero klub	AERO KLUB "POŽEGA"
38	Biciklizam	BRDSKO BICIKLISTIČKI KLUB "POŽEGA"
39	Ribolov	ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "POŽEGA"
40		ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "POŽEGA"
41	Boćanje	BOĆARSKI KLUB " SMRIK " GOLOBRDCI
42	Kuglanje	ŽENSKI KUGLAČKI KLUB "SRCE"
43		ŠPORTSKI KUGLAČKI KLUB "ZVEČEVO"
44		KUGLAČKI KLUB "POŽEŠKA BANKA"
45		KUGLAČKI KLUB "HRAST"
46		KUGLAČKI KLUB "ORLIJAV"
47		KUGLAČKI KLUB "CROATIA ALLES" MIHALJEVCI
48		KUGLAČKI KLUB "OBRTNIK"
49		KUGLAČKI KLUB "ELEKTRA"
50		KUGLAČKI KLUB "KAPTOL"
51		KUGLAČKI KLUB "PPK KUTJEVO"
52	Twirling	TWIRLING KLUB "POŽEGA"
53	Skijanje	SKIJAŠKI KLUB "POŽEGA"
54		POŽEŠKI SKIJAŠKI KLUB "SLAVONIJA"
55	Odbojka	ODBOJKAŠKI KLUB "POŽEGA"
56	Letenje	LETAČKI KLUB "BUMBAR"
57	Rekreacija	FITNESS KLUB "MARIO"
58		FITNESS CENTAR "BODY ART"
59		FITNESS STUDIO
60	Ples	PLESNI STUDIO MARINE MIHELČIĆ
61		PLESNA RADIONICA ILIJANE LONČAR

Izvor: <http://www.pozega.hr/>

Iz tablice se može vidjeti kako je u gradu aktivno 61 udruga, klubova i društava iz područja 25 različitih sportova: nogomet, rukomet, košarka, odbojka, atletika, streljaštvo, kuglanje, borilačke vještine, šah, tenis, stolni tenis... Za svoje programe udruge koriste slijedeće sportske dvorane i objekte: Sportska dvorana «Grabrik», Nogometni stadion - klub "Slavonija", Sportsko rekreacijski centar Požega, Gradska streljana, Gimnastička dvorana "Sokol", Gradska kuglana, Gradski bazen, Sportski teniski klub Požega, Teniski klub županijski centar.

7 Zdravstvo i socijalna skrb

7.1 Zdravstvo

Zadaća zdravstvenog sustava je osigurati optimalnu i djelotvornu zdravstvenu skrb te doprinijeti unapređenju zdravlja svakog pojedinca, kao i cijele populacije, kroz mjere očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja bolesti te liječenja i rehabilitacije oboljelih.

U Požegi se nalazi Opća županijska bolnica Požega, Dom zdravlja Požeško-slavonske županije, Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, Zavod za hitnu medicinu Požeško-slavonske županije.

U Požegi se spominje 1698. g. hospital (lat. zgrada u kojoj se liječilo bolesne, preteča današnjih bolnica) kraj Kamenitih vrata, koji je služio za smještaj vojske, zatim 1765.g. spominje se xenodochium za smještaj bolesnika i nemoćnih. Posebnu ulogu u razvoju zdravstva i ljekarništva imali su isusovci koji su došli u Požegu 1698. g., a u zgradi kolegije izgrađenoj 1711.g.osnivaju svoju ljekarnu 1740.g. Prva bolnica u Požegi izgrađena je 1836.g. u Vučjaku, a 1875.g. dobila je pravo javnosti.

Opća županijska bolnica Požega nasljeđuje i nastavlja rad započet daleke 1836. godine. U razdoblju 1978.-1981. godine izgrađen je novi objekt (4 kata) koji je omogućio bolje uvjete rada zdravstvenog osoblja kao i uvođenje raznih suvremenih medicinskih tehnologija. Tijekom 1994.g. obavljaju se bolnica postaje samostalna ustanova (Opća županijska bolnica), a izvanbolnička služba ustrojava se u Dom zdravlja. Tijekom narednih godina bolnica se prostorno, kadrovski i tehnološki razvijala do sadašnje organizacijske strukture (34 medicinska odjela) moderne bolnice. U bolnici je zaposleno 813 djelatnika od čega 73% čine zdravstveni radnici (2014.).

Tablica 42: Posteljni kapaciteti - Opća županijska bolnica Požega (2014.)

	Broj akutnih postelja	Broj stolaca/postelja dnevne bolnice	Broj postelja za produljeno, dugotrajno i kronično liječenje te palijativnu skrb
Interna medicina	107	7	0
Infektologija	10	2	0
Onkologija i radioterapija	0	0	0
Dermatologija i venerologija	0	1	0
Fizikalna medicina i rehabilitacija	0	0	0
Neurologija	18	1	0

	Broj akutnih postelja	Broj stolaca/postelja dnevne bolnice	Broj postelja za produljeno, dugotrajno i kronično liječenje te palijativnu skrb
Psihijatrija	18	2	0
Pedijatrija	25	7	0
Opća kirurgija	95	6	0
Dječja kirurgija	0	0	0
Neurokirurgija	0	0	0
Maksilofacijalna kirurgija	0	0	0
Urologija	10	2	0
Ortopedija i traumatologija	10	1	0
Otorinolaringologija	10	1	0
Oftalmologija i optometrija	10	1	0
Ginekologija i opstetricija	52	3	0
Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina	0	0	0
Dugotrajno liječenje	0	0	0
Palijativna skrb	0	0	34
UKUPNO	365	34	34

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Dom zdravlja temeljni je nositelj zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti koji mora osigurati ostvarenje načela sveobuhvatnosti, cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite te načela dostupnosti i kontinuiranosti pružanja zdravstvene zaštite na svome području. Danas se primarna zdravstvena zaštita u Požegi sastoji od slijedećih ambulanti: 7 ordinacija u zakupu opće/ obiteljske medicine u zgradi Doma zdravlja Požeško-slavonske županije. U sklopu zgrade Doma zdravlja nalazi se još: laboratorij, oftalmološka ambulanta, stomatološka ambulanta, Dispanzer za žene, ambulanta medicine rada, hitna medicinska pomoć sa sanitetskim prijevozom. U zgradi Školske medicine u Vukovarskoj ulici su ordinacije četiri opće medicine, dvije pedijatrijske ambulante, dvije stomatološke ordinacije te jedna ortodonska ambulanta. U industrijskoj ulici dvije ordinacije opće medicine te jedna stomatološka ordinacija

Zavod za hitnu medicinu Požeško-slavonske županije počeo je s radom odvajanjem od Doma zdravlja u samostalnu ustanovu 1. listopada 2011. godine, a djeluje na području Požege, te Pakraca i Lipika. Rad je organiziran kroz dvije vrste timova:

- T1 čine liječnik, medicinska sestra – tehničar i vozač;
- T2 čine medicinska sestra – tehničar i vozač ili vozač medicinski tehničar.

Trenutno u Požegi radi 5 timova T1 i 5 timova T2.

Zavod za javno zdravstvo osnovan je 1995. g. odlukom Poglavarstva Požeško-slavonske županije. Unutarnje ustrojstvo Zavoda čine sljedeće službe:

- opći poslovi
- epidemiologiju
- zdravstvenu ekologiju
- mikrobiologiju
- socijalna medicina
- prevencija ovisnosti
- školska medicina.

Ljekarne

U Požegi je u 2013. godini evidentirano 9 ljekarničkih ustanova koje imaju sklopljene ugovore s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

7.2 Socijalna skrb

U sustav socijalne skrbi uključene su sve socijalno ugrožene skupine kao i osobe u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima. U posebno ugroženu skupinu svrstavaju se i osobe s invaliditetom. U Požeško-slavonskoj županiji živi 10.566 osoba s invaliditetom (HZJZ, 2012.) što ukazuje na činjenicu da osobe s invaliditetom čine 13,5% ukupnog stanovništva županije. Najveći broj osoba s invaliditetom čine osobe u radno aktivnoj dobi (6.038 osoba), sa udjelom od 57% ukupnog broja osoba s invaliditetom. U usporedbi sa ukupnim stanovništvom Županije, prema navedenim pokazateljima, Požeško-slavonska županija je iznad prosjeka za ukupnu prevalenciju te za prevalenciju u radno aktivnoj te dobi iznad 65 godina.

Djelatnost socijalne skrbi na području Grada Požege provode sljedeće ustanove:

- Centar za socijalnu skrb Požega
- Gradsko društvo Crvenog križa Požega
- Domovi za starije i nemoćne osobe
- Obiteljski centar Požeško-slavonske županije.

Centar za socijalnu skrb Požega kao javna ustanova, mjesno je nadležan za područje tri grada: Požega, Pleternica i Kutjevo, te pet općina: Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika čime pokriva područja na kojem živi 63.374 stanovnika. Centar svojim djelovanjem doprinosi što povoljnijem zadovoljavanju potreba pojedinca i obitelji uz uključivanje lokalne zajednice i svih institucija kojima je cilj socijalna uključenost. Unutar Centra provode se sljedeće djelatnosti:

- prava u sustavu socijalne skrbi
- udomiteljstvo za djecu
- udomiteljstvo za odrasle
- skrbništvo
- posvojenje
- djeca i mladi s problemima u ponašanju
- djeca i mladi s tjelesnim i mentalnim oštećenjem
- drugi oblici pomoći
- posredovanje prije razvoda braka

Osim primarnih djelatnosti Centar za socijalnu skrb na temelju javnih ovlasti može obavljati i poslove zbrinjavanja djece odbjegle iz obitelji ili ustanove, provoditi odgojne mjere nad djecom s poremećajima u ponašanju izvan vlastite obitelji ili s boravkom u obitelji, te organizirati i pružati pomoć i njegu u kući.

Crveni križ Požega na ovom području djeluje više od 130. godina, a osnovna djelatnost mu je promicanje i ostvarivanje humanitarnih ciljeva i zadaća na području zaštite i unapređenja zdravlja, socijalne skrbi, zdravstvenog i humanitarnog odgoja te poštivanje međunarodnoga humanitarnog prava i zaštita ljudskih prava. Od brojnih socijalnih i zdravstvenih programa najvažnije su akcije darivanja krvi kojima se izravno sudjeluje u spašavanju ljudskih života, kao i tečajevi prve pomoći koji imaju za cilj spašavanje života, sprečavanje nastanka trajnih posljedica kao i skraćivanje trajanja liječenja i oporavka.

Domovi za starije i nemoćne osobe predstavljaju jedan od oblika pružanja skrbi izvan vlastite obitelji u kojima se osigurava smještaj ili boravak korisnika, kao i pružanje drugih izvaninstitucijskih usluga. Na području Grada Požega postoji više pružatelja usluga socijalne skrbi: Dom za starije i nemoćne osobe – Požega (kapacitet 190), Katić - dom za starije (kapacitet 35), Tihomir – obiteljski dom (kapacitet 8).

Obiteljski centar Požeško-slavonske županije obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada i druge stručne poslove koji se odnose na:

- okolnosti u obitelji koje traže stručnu potporu i pomoć
- odgoj djece i prevenciju svih oblika ovisnosti kod djece i mladeži
- probleme s djecom u teškoćama u razvoju
- poticanje odgovornog roditeljstva i skrbi o članovima obitelji

- podizanje kvalitete života djece, mladeži i obitelji
- organiziranje učenja djeteta
- poticanje i provedbu programskih aktivnosti namijenjenih edukaciji i promidžbi obiteljskih vrijednosti.

Uz primarne poslove Obiteljski centar obavlja savjetodavne, preventivno – terapijske, edukacijske, promidžbene i druge slične stručne poslove vezane uz pružanje potpore obitelji, djeci i mladeži. U Centru su zaposlene 4 osobe.

7.3 Zatvorski sustav

U sklopu Uprave za zatvorski sustav u Gradu Požegi smješteni su Odgojni zavod za maloljetničku delinkvenciju, Kaznionica te Zatvor. Kaznionice su ustrojene kao posebne ustrojstvene jedinice Uprave za zatvorski sustav radi izvršavanja kazne zatvora izrečene u kaznenom postupku, sigurnosnih mjera izrečenih uz kaznu zatvora i kazne maloljetničkog zatvora. Zatvori se ustrojavaju kao posebne ustrojstvene jedinice Uprave za zatvorski sustav za obavljanje poslova izvršavanja mjere istražnog zatvora, kazne zatvora izrečene u kaznenom, prekršajnom i drugom sudskom postupku. Odgojni zavodi su ustrojeni kao posebne ustrojstvene jedinice Uprave za zatvorski sustav za izvršavanje odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod izrečene u kaznenom postupku maloljetnim počiniteljima kaznenog djela.

Odgojni zavod u Požegi je ustrojstvena jedinica Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske u kojem se izvršava odgojna mjera upućivanja u odgojni zavod izrečena maloljetnicama u kaznenom postupku, a ustrojena je uz Kaznionicu u Požegi. Pozitivne karakteristike Odgojnog zavoda su dobri smještajni i higijenski uvjeti, organizirano obrazovanje i slobodne aktivnosti te dobri preduvjeti za kvalitetan odgojni rad.

Kaznionica u Požegi je ustrojstvena jedinica Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, u kojem se izvršava kazna zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci. U kaznionici u Požegi kaznu izdržavaju punoljetni muški zatvorenici – povratnici, osuđeni na kaznu zatvora dulju od šest mjeseci. Također, ujedno je ustrojena i kaznionica za punoljetne ženske zatvorenice, koje pak kaznu dulju od šest mjeseci izdržavaju u zatvorenim, poluotvorenim i otvorenim uvjetima. U Kaznionici u Požegi izdržava se i kazna maloljetničkog zatvora u zatvorenim i poluotvorenim uvjetima. Prema stupnju sigurnosti i slobodi kretanja zatvorenika Kaznionica u Požegi pripada u kategoriju poluotvorenog tipa. U sustavu Zavoda nalazi se krojački pogon, poljoprivredni pogoni, metalski pogon te druge radionice putem kojih zatvorenici/ce mogu stjecati nova znanja i vještine.

Zatvor u Požegi je ustrojstvena jedinica Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, u kojem se izvršava: mjera istražnog zatvora, kazna zatvora izrečena u prekršajnom ili drugom sudskom postupku, supletorna kazna, kazna zatvora izrečena u kaznenom postupku u trajanju do šest mjeseci. Prema stupnju sigurnosti i slobodi kretanja zatvorenika Zatvor u Požegi pripada u kategoriju zatvorenog tipa.

8 Tematske radne skupine

1.) Prometna i komunalna infrastruktura - voditelj radne skupine: Jasminka Vodinelić

R.BR.	PREDSTAVNIK	PODUZEĆE/INSTITUCIJA	ADRESA
1.	Mladenko Soldo	Zavod za prostorno uređenje PSŽ	Županijska 7, 34 000 Požega
2.	Miroslav Taborski	Hrvatske vode	Industrijska 13d, 34 000 Požega
3.	Mato Vuković	HEP	Primorska 24, 34 000 Požega
4.	Ante Kolić	Tekija d.o.o.	Vodovodna ulica 1, 34 000 Požega
5.	Tomislav Duvnjak	APP Požega d.o.o.	Industrijska 14, 34 000 Požega
6.	Predrag Livak	JU za upravljanje zaštićenim područjem PSŽ	Županijska 7, 34 000 Požega
7.	Zdenko Mautner	JVP	Industrijska 44, 34 000 Požega
8.	Jasna Relić	Komunalac	Vodovodna ulica 1, 34 000 Požega

2.) Turizam i poljoprivreda - voditelj radne skupine: Silvija Podoljak

R.BR.	PREDSTAVNIK	PODUZEĆE/INSTITUCIJA	ADRESA
1.	Matea Tadić	Regionalna razvojna agencija	Županijska 7, 34 000 Požega
2.	Damir Vinković	Hrvatska poljoprivredna agencija	Cehovska 8, 34 000 Požega
3.	Ivica Prpić	Savjetodavna služba za poljoprivredu Požega	Cehovska 8, 34 000 Požega
4.	Ivona Odvorčić	Turistička zajednica PSŽ	Županijska ulica 7, 34 000 Požega
5.	Darko Aračić	Agronom d.o.o.	Zagrebačka 171, 34 000 Požega
6.	Thomas Pandžić	Alles d.o.o.	Industrijska 40, 34 000 Požega

3.) **Gospodarstvo** - voditelj radne skupine: Marko Šostar

R.BR.	PREDSTAVNIK	PODUZEĆE/INSTITUCIJA	ADRESA
1.	Zvonko Martinović	Obrtnička komora Požega	Franje Thauzya 7, 34 000 Požega
2.	Slavko Rich	Udruženje obrtnika Požega	Dr. Franje Tuđmana 9, 34 000 Požega
3.	Marija Užar	Hrvatski zavod za zapošljavanje	Alojzije Stepinca 5, 34 000 Požega
4.	Marija Rehnicec	Hrvatska gospodarska komora	Vukovarska 6, 34 000 Požega
5.	Veronika Peić	Regionalna razvojna agencija	Županijska 7, 34 000
6.	Branka Kuba	Požeško-slavonska županija	Županijska 7, 34 000 Požega

4.) **Društvene djelatnosti i infrastruktura** - voditelj radne skupine: Ljiljana Bilen

R.BR.	PREDSTAVNIK	PODUZEĆE/INSTITUCIJA	ADRESA
1.	Sanda Lukić	Dječji vrtići Požega	Vukovarska 4, 34 000 Požega
2.	Zvezdana Krip	OŠ Dobriša Cesarić	Slavonska 8, 34 000 Požega
3.	Iva Šnajder	Obrtnička škola	Osječka 33, 34 000 Požega
4.	Berislav Andrić	Veleučilište	Vukovarska 17, 34 000 Požega
5.	Žarko Španiček	Konzervatorski odjel Požega	Matka Peića 3, 34 000 Požega
6.	Željko Mitrović	Požeški sportski savez	Antuna Kanižlića 14a, 34 000 Požega
7.	Ružica Alaber	Dom za starije i nemoćne	Dr. Filipa Potrebića 2a, 34 000 Požega
8.	Dijana Tomić Šain	Obiteljski centar PSŽ	Matije Gupca 6, 34 000 Požega
11.	Vlado Bajić	Opća županijska bolnica	Osječka 107, 34 000 Požega
12.	Slavko Đeker	Udruga MI	Matije Gupca 6, 34 000 Požega
12.	Mato Matijević	Zavod za javno zdravstvo	Županijska 9, 34 000 Požega
13.	Darko Puljašić	Dom zdravlja	Matije Gupca 10, 34 000 Požega

9 Korišteni izvori

- Akcijski plan socijalnih usluga Požeško slavonske županije za 2014. godinu, <http://www.pszupanija.hr/>
- Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011. Godine, www.dsz.hr
- Državni zavod za statistiku, Popis poljoprivrede iz 2003. Godine, www.dsz.hr
- Generalni urbanistički plan, www.pozega.hr
- <http://zone.mingorp.hr/pozegaPZIU.htm>
- Matica srednjih škola Ministarstva znanosti obrazovanja i športa
- Matica osnovnih škola Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta
- podaci Hrvatske gospodarske komore, Područne komore Požega
- podaci ministarstva obrta, <http://or.minpo.hr/pretraga.htm>
- podaci ministarstva znanosti obrazovanja i sporta
- Priopćenja Državnog zavoda za statistiku, www.dsz.hr
- Prostorni plan uređenja Grada, www.pozega.hr
- Službene novine, www.pozega.hr
- Statistička izvješća Državnog zavoda za statistiku, www.dsz.hr
- Turistički master plan Požeško slavonske i Brodsko posavske županije, www.panora.hr
- www.biznet.hr/
- www.gkpz.hr
- www.gmp.hr
- www.hzz.hr
- www.panora.hr
- www.pkp.hr
- www.postani-student.hr
- www.pozega.hr
- www.pozega-tz.hr
- www.pozeska-bolnica.hr
- www.pszupanija.hr/
- www.tzzps.hr/
- www.voda.hr
- www.Zdravi-gradovi.com.hr
- Županijska razvojna strategija, www.pszupanija.hr/.../zupanijska-razvojna-strategija-od-17.-03.-2011.html